У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 27. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го ЛЮТОГО 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 10, 1970 No. 27. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 9 лютого 1970

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ЗАЯВИВ, що демократи й республіканці повинні припинити „безплідну дискусію" про те, хто з них заслуговує на признання за те, що почав думати про очищення повітря й води. Та Президент перед цією заявою підкреслював той факт, що демократи зробили дуже мало в тому напрямі, щоб очистити воду й повітря, хоч довгі роки були при владі в Білому Домі. Ніксон конферував три години з чотирма губернаторами в Чикаґо і обіцяв щороку призначати на очищення води й повітря по одному більйонові долярів. Та покищо на 1971-ий рік він призначив на цю ціль тільки 40 мільйонів.

СЕКРЕТАР ПРАЦІ ПОВІДОМИВ, що до 21-го лютого не буде страйку на американських залізницях, бо представники залізничників і залізничних ліній погодилися в тому, що до того часу будуть продовжуватися переговори про заключення нового договору. Переговори минулого тижня не довели до порозуміння, але їх мають продовжувати в цьому тижні в Маямі на Флориді, де Американська Федерація Праці —— Конгрес Індустріяльних Організацій відбувають свою річну конвенцію. Страйк мав початися 1-го лютого, але суд заборонив страйк до 10-го лютого, а тепер його відкликали на дальших 10 днів.

СЕНАТОР ФРЕД Р. ГАРРІС З ОКЛАГОМИ зрезиґнував зі становища голови Демократичного Крайового Комітету, заявляючи, що хоче звільнити себе з труднощів на цьому становищі, на якому він працює від січня 1969 р. Демократична Пардія має від виборів 1968-го року 8 мільйонів долярів довгу, і важко їй позбутися цього заборгування. Сенатор Гарріс рекомендує, щоб на голову Комітету вибрали таку особу, яка вповні могла б посвятитися проводові партії. Лівіші члени партії не були вдоволені з Гарріса, бо вважали його за консерватиста, а консервативні демократи назвали Гарріса лівим. Дехто закидав йому, що він старається про кандидатуру на президента ЗСА.

В ПАЛАТНІЙ ОСВІТНІЙ ПІДКОМІСІЇ під час переслухань виявилося, що 90 більших симфонічних оркестр мали в 1969 році 8.5 мільйонів дол. дефіциту, а 6 років тому їхній дефіцит становив тільки 170,000 долярів. Передбачають, що дефіцит цих оркестр в 1972-му році становитиме 13 мільйонів. Під час переслухань звертали увагу на це, що в Европі держава в 75-ох відсотках покриває кошти симфонічних оркестр. Драматичний критик із Ню Йорку К. Барнес здивував членів Підкомісії, коли вказував на те, що німецьке місто Гамбурґ видає більше на свою оперу, як федеральний Уряд ЗСА видає на підтримку виконавчого мистецтва.

НА НОВІ БУДИНКИ В 1969 РОЦІ видали в ЗСА 91.1 більйона долярів, на 8 відсотків більше, як в 1968 році. Та коли взяти до уваги збільшення цін в минулому році, то не було жадного збільшення числа нових будинків в минулому році. В останній четвертій чверті на будинки видано 90.1 більйона долярів в річному відношенні, на один відсоток менше, як в третій чверті. На приватні будинки видали в минулому році 62.9 більйона, на 10 відсотків більше, як в 1968 році. На публічні будівлі видали в 1969 році — 28.2 більйона дол.

У СВІТІ

В ІТАЛІЇ НОВА КРИЗА УРЯДУ: прем'єр Маріяно Румор з Християнсько - демократичної партії зголосив димісію, заявивши, що або 4 партії, які становили центро - ліву коаліцію в рр. 1963-1969, відновлять ту коаліцію і цим запевнять урядові парляментарну більшість, або мусять відбутися нові парляментарні вибори. Уряд Маріяно Румора не мав тривкої більшости в парляменті і був залежний від своїх давніх парляментарних союзників від випадку до випадку. Це вже 30-та з черги криза уряду в Італії від кінця останньої світової війни.

У В'ЄТНАМІ СКІНЧИЛОСЯ 24-годинне перемир'я, що його проголосив Південний В'єтнам у порозумінні з командуванням військ ЗСА. Комуністи заповіли були 3-денне перемир'я, яке повинно було закінчитись в понеділок 9 лютого вечором. Впродовж перших 24-ох годин відбулося 113 воєнних „інцидентів", в яких згинули 133 комуністи, три американці й 5 південних в'єтнамців. Недалеко Сайгону виявлено новий засекречений склад комуністичної зброї — 2.000 совєтських крісів і 25 тонн амуніції На шляху до Данангу перехоплено вантажне авто з 83 совєтськими ручними скорострілами: водій признався, що належить до В'єтконгу.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ЗАПЕРЕЧИВ вістку, що її подав був „НИ Таймс", наче б Уряд вже рішив позитивно продати Ізраїлеві дальших 25 бойових джетів типу „Фантом" і 80 джетів типу „Скайгок". През. Ніксон заявив на своїй пресовій конференції 30 січня ц. р., що вирішить цю справу до кінця лютого ц. р.

У КАЇРО НАРАДЖУЮТЬСЯ тепер авторитетні репрезентанти 5-ох арабських держав, активно заанґажованих у безперервних боях проти Ізраїлю: Єгипет, Йорданія, Сирія, Ірак і Судан. Йорданський король Гуссейн прибув за два дні раніше, щоб удвійку з єгипетським президентом Нассером нараджуватися над погіршеною ситуацією на Близькому Сході. У психологічній підготові до тієї конференції єгипетські нурці затопили ізраїльський корабель в порті Еляті, а єгипетські літаки перевели низку налетів на ізраїльські позиції в Синаї.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГОЛДА МЕІР ЗАЯВИЛА в обширному інтерв'ю, що його дала двом представникам „НИ Таймсу", Джеймсові Рестонові і Джеймсові Геронові, що Ізраїль „не має іншого вибору", як тільки переводити рейди проти арабських сусідів, головно проти Єгипту, щоб доказати Єгиптові, що тактика „винищування" чи „виснажування" має два кінці. Вона висловила переконання, що персональна ситуація єгипетського президента Нассера стала слабою і хиткою, бо араби побачили, що він обріхує їх своїми заявами про перемоги над Ізраїлем. Головне нещастя Голда Меір бачить у факті, що араби „не прийняли і не приймають" Ізраїлю, як свого сусіда, та що Москві залежить на зберіганні стану напруження, бо коли б настав мир — Єгиптові Москва була б непотрібною.

МОСКОВСЬКА „ЛІТЕРАТУРНАЯ ГАЗЄТА" перевела експеримент, висилаючи з різних міст СССР листи до Москви чи Ленінграду, щоб перевірити справність совєтської пошти. Вона виявила, що коли в 1900-му році Лев Толстой післав з Москви листа до державної бібліотеки в тодішньому Петербурзі, то лист прийшов наступного дня. — тепер такий лист прийшов на ту саму адресу щойно за 4 дні.

Сповнилося 15 років з дня смерти д-ра Луки Мишуги, УНС поблікує книжку про його життя і творчість

Джерзі Сиոі. — В неділю, 8-го лютого 1970-го року, сповнилося точно 15 років з того дня, як у шпиталі св. Барнабаса в Ню Йорку помер, після довшої недуги, на 68-му році життя сл. п. д-р Лука Мишуга, довголітній головний редактор „Свободи", колишній голова місії Уряду Західньої Української Народньої Республіки у Вашинґтоні, найвидатніший діяч Американської України від часу свого приїзду до Америки в 1921-му році до своєї смерти 15 років тому. Життя і розвиток українців в Америці, як і їх допомога визвольним змаганням українського народу на рідній землі в тому часі всеціло стояли під знаком д-ра Луки Мишуги, якого в своєму прощальному слові тодішній головний предсідник Українського Народного Союзу Дмитро Галичин назвав „найбільшим союзовцем". Крім своєї праці на становищі головного редактора „Свободи" та провідного члена багатьох українських центральних установ в Америці, д-р Лука Мишуга зокрема вславився своїми численними промовами з різних нагод в багатьох українських громадах. Матеріяли і документи про життя і творчість д-ра Луки Мишуги появляться вкоротці окремою книгою у видавництві УНСоюзу. Книга, яку редагує А. Драган, крім довшої праці цього ж автора про життя і творчість д-ра Луки Мишуги, включає ще статті д-ра Володимира Трембіцького про акцію Позички Народньої Оборони, яку переводив д-р Лука Мишуга на терені Америки, статтю д-ра Володимира Душника про акцію д-ра Луки Мишуги в Америці для допомоги українському революційному рухові, статтю проф. Романа Придаткевича про д-ра Луку Мишугу та українську музику і мистецтво в Америці, спомин проф. д-ра Івана Мірчука про спільні студентські часи у Відні, автобіографічні праці д-ра Луки Мишуги про його взаємини з його дядьком, світової слави співаком Олександром Філіппе Мишугою, та його участь у державному будівництві України на Волині. Велику частину цієї книги становитиме вибір виголошених д-ром Мишугою і ніколи ще не публікованих його промов з різних нагод. Книга, попереджена короткою передмовою одного з найстарших і найбільших приятелів та співробітників д-ра Луки Мишуги, колишнього довголітнього головного касира УНСоюзу Романа Слободяна, буде багато ілюстрована та матиме кругло 400 сторінок друку. Появиться друком цього року.

Сл. п. д-р Лука Мишуга

Бирнс обіцяє всіма засобами не допустити до рецесії

Вашингтон. — Новий голова Федеральної Резервової Ради Артур Ф. Бирнс, зізнаючи в Палатній Банковій Комісії, заявив, що він „робитиме все, що в його силі, щоб не допустити до господарської рецесії". Бирнс не хотів виявити, коли і на скільки Федеральна Резервова Рада сповільнить ті монетарні обмеження, які утруднюють кредит за допомогою високих відсотків. Перша зустріч нового голови Резервової Ради з головою Палатної Банкової Комісії конґресменом демократом із Тексасу Врайтом Петменом була дуже щира. Петмен сказав, що вперше голова Резервової Ради запросив його відвідати Федеральну Резервову Раду. Новий голова цієї Ради з'ясовує політику очолюваної ним інституції таким способом: 1. Рада дуже обережно користатиме зі своїх прав контролювати кредити. 2. Федеральна Рада не може використати свої кредити для допомоги будівельному промислові, бо це спричинило б нищівній інфляції. 3. Він не буде дивуватися, коли відсоток безробітних дійде до 4.2 або і 4.3 всіх робітних сил країни. 4. Найліпша допомога будівельному промислові — це спинити інфляцію. 5. Найважливіша ціль Фед. Рез. Ради — це зберігати вартість доляра. 6. Навіть при теперішній інфляції треба ствердити, що ЗСА зберегли найсильнішу стабільність цін впродовж останніх 20-ох років.

Демократи критикують Ніксона, спростовуючи його звернення про Стан Унії

Вашингтон. — Демократичний провід в Конґресі скористав із безплатних телевізійних передач і 8-го лютого передав своє звернення про Стан Унії, яке тривало одну годину, і в якому брало участь 12 сенаторів і 11 конґресменів. Демократичні промовці старалися показати Ніксона як політика, який більше дбає про зброю, як про освіту, який, замість дати розв'язку таких проблем, як поборювання злочинів і очищення повітря, виголошує реторичні промови на цю тему, і який не зробив нічого, щоб спинити інфляцію, — хіба що збільшує число безробітних. Але в своїй критиці демократи не згадували про війну у В'єтнамі, не маючи арґументів, щоб критикувати Уряд Ніксона в цій справі. Демократичні конґресові критики Ніксона зібрали матеріял під час дискусій із виборцями в терені. Демократи критикували Уряд за високі видатки на оборону, за те, що не поборює злочинів, за малі витрати на шкільництво. Промовляв і спікер Палати Репрезентантів 78-річний конґресмен Джан МекКормек, який говорив про проблеми молоді, та провідник демократів в Сенаті сенатор Майк Менсфілд, порушуючи справу шкільництва в південних стейтах.

У МОСКВІ ПОЧАВ ВИХОДИТИ ЖУРНАЛ ПРИСВЯЧЕНИЙ ЗСА

„Правда" з 3-го лютого повідомила, що з початком цього року в Москві вийшло перше число нового журналу під назвою „США — економіка, політика, ідеологія". Нове видання є органом спеціялізованого Інституту ЗСА при Академії Наук СССР.

Державний секретар Роджерс відвідує 10 африканських держав

Марокко. — Державний секретар Вілліям Роджерс відлетів в минулу суботу 7 лютого з Вашингтону в 15-тиденну подорож до 10-ох столиць африканських держав. Його подорож охоплює Мароко, Тунізію, Етіопію, Кенію, Замбію, кол. бельгійське Конго, Камерун, Ніґерію, Гану і Ліберію. Прибувши до столиці Марокко Рабату, як першого етапу у своїй подорожі, державний секретар Роджерс заявив, що Америка не хоче ні з ким суперничити за впливи на африканському континенті, бо не вважає того континенту за терен суперництва між великими державами, і тому не плянує підписувати ні з одною африканською країною договору безпеки. Його ціль — мовляв — продемонструвати приязнь і прихильність збоку Америки та її збільшене зацікавлення африканськими справами. Він хоче вислухати думок різних африканських лідерів. За твердженям журналістів, що йому товаришать, після повороту Роджерса з тієї подорожі появиться ширша державна заява про напрямні американської політики супроти Африки. Це вперше в історії Америки і Африки — американський державний секретар відвідує африканські країни. Найделікатнішою проблемою, з якою він стрінеться у своїй подорожі, буде справа дальшого відношення Америки супроти тих африканських держав, де біла меншина править по-диктаторськи над чорною автохтонною більшістю. Такими державами є Південно-африканський Союз, Родезія Південно-західня Африка і портуґальські посілості Анґоля і Мозамбік. Державний секретар Вілліям Роджерс перевів довгі наради з марокканськими прем'єром Ахмедом Ляракі й міністром закордонних справ Абделхаді Буталехом та обідав у короля Гассана II. На офіційному бенкеті, господарем якого був марокканський міністер закордонних справ, Роджерс і його дружина їли подані страви пальцями, за мусулманським звичаєм, так, як усі інші приявні. Перед відлетом до сусідньої Тунізії Роджерс підписав договір про покращану марокканською-американську летунську комунікацію.

Ізраїльці збили знову два єгипетські літаки

Єрусалим. — Лідери 5-ох арабських держав — Єгипту, Сирії, Йорданії, Іраку і Судану — які переводили триденну конференцію на передмісті Каїро Геліополіс, чули виразно вибухи бомб та протилетунську стрілянину, коли ізраїльські бомбовики тричі налітали на єгипетські військові об'єкти довкола єгипетської столиці в минулу неділю 8 лютого ц.р. Цілями ізраїльського налету були єгипетські містечка Іншас за 18 миль на північний схід від Каїро, і Гельван, за 15 миль на південь від Каїро, де розташовані єгипетські військові магазини й табори. У летунських боях в околиці Суезького каналу ізраїльці збили в тому дні два єгипетські літаки совєтського типу МІГ-21. Один впав і розбився на землі, другий розлетівся в повітрі. Єгипетський комунікат твердив, що в названих містечках було ранених 12 цивільних осіб і 8 військовиків та що збито один ізраїльський літак американського типу „Фантом". З ізраїльського боку рішуче заперечено цьому та запевнено, що всі ізраїльські літаки вернулися до своїх баз. Від кінця червневої війни в 1967 році Єгипет втратив у зударах з Ізраїлем 66 літаків проти 9-ох ізраїльських. Єгипетські літаки теж атакували в минулу неділю різні ізраїльські позиції вздовж Суезького каналу.

Число безробітних в січні збільшилося

Вашингтон. — Департамент праці стверджує, що число безробітних в січні ц. р. збільшилося на 0.5 відсотка і становило 3.9 відсотка всіх робітничих сил. В грудні число безробітних становило 3.4 відсотка. Це одномісячне збільшення є дуже високе. Передбачають, що число безробітних буде збільшуватися, бо економіка сповільнюється в лютому і буде зменшуватися темп її збільшення в найближчих місяцях. Економічні показники стверджують зменшення темпу збільшення економіки: від жовтня не збільшується число нефармерських робітників; число безробітних зменшується і між дорослими, а не тільки між молоддю: збільшилося в січні число безробітних, які не мали праці 15 або й більше тижнів; в січні число цих безробітних становило 447,000, а в грудні 357,000.

Уляна Бурій, репрезентантка „Свободи", перша князівна на Равті української преси в Торонті

Торонто (В.Д.). — Минулої суботи, 7-го лютого, тут у великих залях Українського Народного Дому при вулиці Кріст відбувся традиційний вже карнаваловий Равт української преси з вибором її кралі та двох князівен. На першу князівну була обрана репрезентантка „Свободи", 16-літня Уляна Бурій, дочка відомих наших громадян та видатних союзових діячів Анни і Якова Буріїв. На кралю української преси була обрана Дарця Антонишин, яка репрезентувала тижневик „Новий Шлях", а на другу князівну репрезентантка радіопрограми „Пісня України", також 16-літня Даруся Майнер. В Равті взяло участь понад 700 осіб, між ними багато видатних громадян, включно з міністром Яремком і його дружиною, обидвома головними урядовцями УНСоюзу — заступником головного предсідника і директором Канадійської Канцелярії УНС Богданом Зоричем та головним радним і обласним організатором Василем Дідюком з дружиною. Грала оркестра „Трембіта". Майстром церемонії був д-р Є. Рослицький, а в склад жюрі, яке вибирало кралю і князівен, входили мистці: Христя Навроцька-Кудрик, Аріядна Стебельська, Омелян Теліжин, проф. Зенон Зелений, мґр. Іван Бонк, д-р М. Сосновський та Богдан Синишин.

Уляна Бурій

ДОПОМОГА ПОТЕРПІЛИМ В ЮҐОСЛАВІЇ МАЛА ГОЛОВНУ УВАГУ НА ЧЕРГОВИХ НАРАДАХ ЕКЗЕКУТИВИ УККА

Ню Йорк. — Допомога тисячам українців, що потерпіли від страшного землетрусу в Баня Луці й околиці в Юґославії, мала головну увагу на чергових нарадах Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки, що відбулися тут у приміщеннях НТШ минулої п'ятниці, 6-го лютого, у вечірніх годинах. Нарадами проводив екзекутивний віцепрезидент УККА Йосип Лисогір і він, після відчитання протоколу секретарем Іґнатом Білинським склав основний звіт про стан знищень і потреб та можливостей допомоги потерпілим від землетрусу українцям в Баня Луці й околиці, яких він з доручення Екзекутиви ЗУАДК відвідав з кінцем січня. Президент ЗУАДКомітету д-р Володимир Галан, що є рівночасно і членом Екзекутиви УККА, звітував про свої та спільні з п. Лисогором допомогові заходи перед відповідними американськими властями у Вашингтоні та юґославською амбасадою в столиці і консулятом в Ню Йорку. Екзекутива УККА вже на попередніх своїх нарадах в січні рішила вповні підтримати ведену і координовану ЗУАДКомітетом акцію допомоги потерпілим українцям в Юґославії, схваливши на цю допомогу тисячу долярів зі своєї каси та звернувшись до громадянства окремим закликом до пожертв на допомогу. Про збірку речей і фондів на допомогу реферувала пані інж. Стефанія Пушкар, голова Координаційної Ради Суспільної Служби при ЗУАДКомітеті.

Ювілейний рік у 30-річчя УККА

У цьому 1970-му році в травні сповняться точно 30 років з того часу, як у Вашингтоні був скликаний Перший Конґрес Американських Українців, на якому і створено теперішній Український Конґресовий Комітет Америки, який від того часу очолює та репрезентує громадське життя українців в Америці. Для відповідного відзначення цих роковин рішено проголосити цей рік ювілейним Роком УККА, відбути з цієї нагоди відповідні імпрези та видати публікацію. Справу реферував, у заступстві неприявного на нарадах екзекутивного директора УККА мґра Івана Базарка, п. Йосип Лисогір. Для відзначення ювілею будуть створені Почесний Комітет і Ділова Комісія.

Засідання Ради Директорів 14-го березня 1970 р.

На нарадах Екзекутиви УККА короткі звідомлення склали ще президент УККА проф. д-р Лев Добрянський про свою активність у Вашингтоні, скарбник дир. Петро Пуцило звітував про наради Фінансової Комісії а координатор молоді інж. М. Семанишин про наради молодечих організацій. Намічуючи програму призначеного початково на день 7-го березня ц. р. засідання Ради Директорів УККА виникла деяка трудність, бо на той сам час скликано вже раніше річні наради Головного Уряду „Провидіння". З уваги на те засідання Ради Директорів відложено на один тиждень і воно відбудеться в суботу, 14-го березня.

Американська амбасада в Юґославії дякує ЗУАДК-ові за відвідини Лисогора, заповідає співпрацю

Філядельфія. — Американський амбасадор в Юґославії, Вілліям Ліонгарт, окремим листом подякував Злученому Українському Американському Допомоговому Комітетові за висилку до Юґославії свого віце-президента Йосипа Лисогора для перевірки пошкоджень, що їх вчинив у Баня Луці й околиці землетрус, та потреб і можливостей допомоги для потерпілих від цього землетрусу українців. У листі амбасадора Ліонгарта, датованому в Бєоґраді 29-го січня 1970, та скерованому до президента ЗУАДК д-ра Володимира Ґалана, дослівно сказано:

Дорогий Пане Галан:

Дякую Вам за листа із представленням п. Лисогора. Ми вітаємо Ваше порозуміння з Державним Департаментом та Амбасадою в справі Ваших плянів для допомоги потерпілим в Баня Луці. Ми радо допомогли п. Лисогорові у його відвідинах у Баня Луці. Такі особисті відвідини приватних громадян мають окрему вартість для виявлення глибини американського зацікавлення та співчуття для жертв нещастя. Спостереження п. Лисогора відносно умовин в районі, що його навістив землетрус, були також дуже допоміжні Амбасаді. З моєї розмови з п. Лисогором перед його виїздом я зрозумів, що наладнання достави допомоги від Злученого Українського Американського Допомогового Комітету в район Баня Луки задовільно полагоджено через Юґославський Червоний Хрест. Якщо є щонебудь, в чому Амбасада могла б дальше допомагати, прохаю без вагання нам сказати...

Українці Вашинґтону спільно відзначили Свято Державности

Вашингтон, Д.К. — У висліді переведених розмов Метрополітальним Відділом УККА в столиці з організаціями і товариствами, які не є його членами, створено Громадський Комітет, до якого включилися всі та спільно відзначили Свято Державности і Соборности України. Свято відбулось у залі Єпископальної церкви при вул. Алдемарл у неділю 8 лютого. Мішаний хор під диригуванням Петра Будного виконав американський гимн, після чого свято відкрив, у заступстві захворілого сот. П. Петрика, д-р Ігор Масник, потім відбувся Вояцький Апель бувших вояків-українців в Америці; промову англійською мовою виголосив мґр. Ю. Негребецький, головну промову українською мовою мав майор М. Кравців. У мистецькій частині програми виступала солістка Марійка Сербин-Брездень, при фортепіяні студентка Оксана Раднюк, мішаний хор та рецитатор М. Ставничий. Початкову молитву провів о. Гулей, кінцеву — о. д-р М. Войнар. Свято закінчено українським національним гимном у виконанні мішаного хору та всієї залі. Дохід з імпрези у висоті 150 дол. передано через ЗУАДК на допомогу потерпілим від землетрусу українцям у Юґославії. Учасники Свята Державности й Соборности одержали гарно видану Комітетом програму, оздоблену Гербом України та гербами всіх українських областей. (н.н.).

СВОБОДА SVOBODA
Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шкідливі промови

Парлямент існує на те, щоб приймати закони й резолюції, перевівши перед голосуванням над ними основні дебати. Перед пленарними дебатами вони відбуваються на спеціялізованих комісіях. Отож формально це цілком правильна річ, що Комісія закордонних зв'язків американського Сенату переводить цього тижня ще раз розгляд болючої в'єтнамської проблеми, цим разом у безпосередньому зв'язку з зголошеною її членами низкою резолюцій та проєктів. І формально в порядку є використовування сенаторами не то свого конституційного права, а й обов'язку — критикувати політику Уряду і, згідно з своїми поглядами, пропонувати її коректуру. Але далеко не в порядку, коли критика власного Уряду йде цілком по лінії комуністичного ворога, включно з його фразеологією.

Сенатори Чарлз Ґуделл, Франк Черч, Джордж МекҐоверн, Венс Гартке і Клейборн Пелл називали плян президента Ніксона про „в'єтнамізацію" війни — містифікацією, обманом для продовжування війни у безконечність, закидали Урядові, що він плянує тримати у В'єтнамі американські війська „15-20 років" — і тими своїми промовами повторювали та потверджували докладно всі те, що говорили й говорять в'єтнамські комуністи. Відомо теж що тими своїми закидами комуністи виправдують свою непримирливу поставу на Паризькій конференції. Коли ж узяти, що за кордоном узагалі, а в комуністичному таборі зокрема не дуже орієнтуються, хто властиво оформлює закордонну політику ЗСА і хто її репрезентує, то такі виступи сенаторів знаходять завжди якнайширший відгук у комуністичній пропаганді, яка покликається на них, як на авторитетний доказ правильности комуністичних тверджень і непоступливости комуністичної політики. Послідовно, коли ті сенатори виступають в ім'я миру, то в практичних наслідках їх виступи продовжують, а не скорочують війну.

Можна дивуватися названим сенаторам, які є людьми освіченими і вже мають громадсько - політичний стаж що вони виголошують промови, які, маючи неґативний наслідок назверх, на в'єтнамських бойовищах і на Паризькій конференції, не матимуть ніякого, або майже ніякого впливу на американському ґрунті. Законопроєкт, що його зголосив сенатор з Ню Йорку, член ліберального крила Республіканської партії, Чарлз Ґуделл, вимагає відкликання з В'єтнаму всіх збройних сил Америки найдалі до 31 грудня ц. р. і відмовляє в призначуванні будь - яких бюджетових сум на війну у В'єтнамі.

Ясно, що цей законопроєкт не має ніяких шансів перейти у Сенаті, не кажучи вже про те, що коли б якимсь дивним дивом він перейшов, то буде опротестований Президентом, і Конґрес той протест збереже в силі. Сам Ґуделл рахується з можливістю, що сенатська Комісія навіть не передасть його законопроєкту на пленум, і тому заявив журналістам, що в такому випадку він зголосить його „з залі". Навіщо? Якщо задля демонстрації, то за що і проти кого?!

В даному випадку це не демонстрація власних пацифістичних поглядів, а демонстрація проти власного Президента, проти Уряду і — у практиці — демонстрація солідарности з поглядами Ганою та В'єтконгу. Нюйоркський популярний „Дейлі Нюз" приніс карикатуру, як Мао Тсетунґ реґочеться, прочитавши, що сен. МекҐоверн запевнив, що сильний, незалежний комуністичний уряду Південного В'єтнаму буде „забороло проти експансії Пейпінгу".

Як сказано, ані законопроєкт сенатора Ґуделла, ані навіть дещо зм'якшені проєкти резолюцій, зголошені іншими сенаторами з табору „голубів", не мають шансів перейти. Адже сам Ґуделл признав, що проєкт „в'єтнамізації" був „великим успіхом у суспільних зв'язках Уряду з народом".

Плян „в'єтнамізації", себто скріплення південнов'єтнамської армії, щоб вона сама змогла оборонити свою волю, Ніксон уклав, як єдиний спосіб відтягнення ЗСА з в'єтнамського бойового фронту. Ґуделл і його однодумці твердять, що Південний В'єтнам „не вартий втрати ні одного американського вояка", отож насправді радять капітулювати. Ніксон пропонує вийти із В'єтнаму з честю, понісши консеквенції неправильно й помилково веденої війни в минулих роках. Ті, що пропонують відкликати війська найдалі до кінця цього року й вирektися дальшого зацікавлення долею В'єтнаму, не беруть на увагу величезного удару, що його зазнав бо престиж Америки на азійському континенті та в усьому світі.

Слава Богу, що Уряд і велика більшість американських громадян мають більше зрозуміння й вичуття інтересів Америки і таким порадам не дадуть послуху.

ФРАНЦУЗИ ПРО ПРОБЛЕМИ ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ

Париж. — Проблема заборони вивозу зброї до Ізраїлю і справа продажу літаків для Лібії дискутуються щораз гаряче. У своєму інтерв'ю в радіо й телевізії прем'єр - міністер пробував заспокоїти не так прихильників Ізраїлю, як загал французів, бо уряд відчуває, що в багатьох справах загальна опінія не по його боці. Не можна сказати, що арґументи прем'єра осягнули свою мету, бо чергового дня в часописах появились карикатури на тему його основного арґументу: літаків для Лібії ще не випродуковано, а лібійських пільотів ще не вишколено, тож — мовляв — чим перейматися.

За кілька днів після інтерв'ю прем'єра „Фіґаро" проголосив вислід опитування, що його провів спеціялізований інститут. Опитування торкалось проблем закордонної політики. Вислід його дуже цікавий і повчальний, хоч і не для всіх приємний.

Поставлено було три серії питань, які переглянемо за порядком.

Перша серія стосувалась загального погляду пересічного француза на закордонну політику Франції. Тут виявилося, що хоч лише 42% запитаних знають, хто тепер є міністром закордонних справ, 85% мають свою думку щодо самої політики.

Проблеми закордонної політики пов'язані з особою де Ґолля: 29% вважають, що з відходом Генерала престиж Франції у світі впав. Тому лише 5%, не зважаючи на національну гордість, вважають, що значення Франції у міжнародній політиці „велике" (1968 р. такої думки було 18%!), 54% вважають, що „досить велике". Дещо інша картина при радикальному питанні — схвалюється чи ні політику Помпіду? Не схвалюють її 26%, схвалюють 43%, тобто стільки, скільки голосів у виборах мала проурядова партія. А 31% опитуваних не висловилися.

Далі в цій серії питань ішлося про оцінку громадянами відносин з поодинокими державами. Найвиразніше тут знову виплинає перелом після відходу де Ґолля: на думку більшости опитуваних, після відходу Генерала відносини з Великобританією покращали. Вони уважають також, що покращали відносини з Канадою і ЗСА. Отже, п е р есічний француз переконаний, що закордонну політику вів сам де Ґолль, що відповідає правді. Більшість уважає, що відхід де Ґолля не вплинув на відносини з Німеччиною та СССР, але погіршали відносини з Ізраїлем. Це останнє ще раз говорить про авторитет де Ґолля: адже він почав проарабську політику, але за його президентування цього загал не помічав. Ця політика була прикрита його авторитетом.

Друга серія питань стосувалась поодиноких проблем міжнародної політики.

Щодо об'єднання Европи, то 73% французів — за здійснення цієї ідеї. В часах урядування де Ґолля такої думки було лише 68%, бо Президент не дуже рветься до повної інтеґрації.

63% — за включення Великобританії у спільний ринок, а 53% навіть уважають, що „шість" повинні піти на жертви, щоб це здійснити. Тут позиція — зовсім антиґоллівська...

Відносно продажу зброї, то 55% вважають, що її взагалі не слід продавати нікому, щоб не збільшувати риску воєнних конфліктів. Лише 3% за те, щоб продавати зброю виключно Ізраїлеві, і лише 1% за виключний продаж арабам.

Відносини з ЗСА. 44% уважають, що Париж повинен бути в приятельських відносинах з Вашинґтоном, але без окремих альянсів; 13% уважають, що треба бути в політичному союзі без військового, а лише 12% уважають, що Франція повинна повернутися до НАТО. 20% стоять за те, щоб Франція була зовсім незалежною від ЗСА. Коли скласти все це разом, то можна сказати, що 77% французів не почувають себе загроженими з будь - якого боку так, щоб потребувати охорони від ЗСА.

Подібні питання були поставлені й щодо СССР. За військовий союз Франції з Москвою висловилось лише 4%, за політичний союз без військового — 11%, за приязні відносини без окремих пов'язань — 53% і за повну незалежність від СССР — 22%.

Після цих двох питань ясно, що більшість французів проти приналежности Франції до будь - якого бльоку. Ця ж більшість фактично схвалює політику уряду у відношенні до ЗСА і СССР повністю, але не зовсім щодо об'єднання Европи. 49% — проти сучасної політики Франції на Близькому Сході, а у справі В'єтнаму аж 43% не забрали голосу. Чи не тому, що й уряд займає невиразну позицію?

Перейдім до третьої серії загальних питань.

На питання, кого вважаєте найближчим приятелем Франції, 59% відповіли — ЗСА, 45% — Західню Німеччину (!), 44% — Бельґію і лише 35% — Англію. Лише 1% — Ізраїль. „Фіґаро" робить правильний висновок, що французи помітили проарабську політику уряду.

Несподівано лише 45% разуміє потребу втримувати допомогу для недорозвинених країн. 17% вважають, що по допомогу треба збільшити, а 29% хочуть її зменшити, бо „своя сорочка ближча до тіла", зокрема тепер, коли країна перебуває в господарських труднощах. Найбільшу небезпеку бачать французи збоку Китаю. В дальшому між ворогами бачать французи СССР, Німеччину і... Японію. Коли мова про оборону проти майбутніх ворогів, то більшість бачить її в атомовій зброї, але спільній для всієї Европи, разом з Німеччиною. У деґоллівську національну „ударну атомову силу" вірить лише 10%.

На запит, яка країна найсильніша, французи дали відповідь в такому порядку: ЗСА, СССР, Китай. Вони вважають, що сили Франції і Західньої Німеччини рівні.

Коли йдеться про небезпеку збройних конфліктів, то французи вважають, що найбільша загроза війни лежить на Близькому Сході, а далі — між СССР і Китаєм. Лише 8% вважають можливою війну між СССР і ЗСА, але 40% вважають можливою революцію чорних у ЗСА.

Це опитування показує, що французький загал наставлений пацифістично і саме тому підтримував політику де Ґолля, яка наголошувала „повну незалежність", а з тим і уникання всяких бльоків. Це вважається й тепер найкращим засобом, щоб „залишитись у спокою". З цього ясно, що пересічний француз оптимістично дивиться на небезпеку збоку СССР, не розуміє, що сьогодні світ став „малий" і годі Франції жити поза міжнародним укладом сил. Незрозумілий страх перед Китаєм, але зрозуміло, що в своєму оптимізмі французи вважають мілітарну опіку ЗСА майже зайвою.

Непогодження з політикою уряду щодо Близького Сходу не слід уважати за чинник серйозний. Навпаки, це свідчить про те, що протиарабська п р о паганда справляє велике враження, і уряд тут може сподіватись прикрих несподіванок. Щасливо складається, що цього протиурядового настрою не може використати компартія, бо вона — під впливом Москви — за протиізраїльську політику уряду. І не може тут навіть використати свого „вічного" арґументу, що, мовляв, нафта вирішує політику, хоч лібійська нафта таки багато чого вирішує... Слушно писав Т. Мольньє, що коли б довелось вибирати між нафтою і Ізраїлем, то й найбільші приятелі Ізраїлю, з великим болем серця, вибрали б... нафту.

Т. Дж.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Московський інтернаціоналізм

Послідовно й пляново провадячи імперську централізацію в многонаціональному СССР, Москва касує одно за одним так звані республіканські міністерства, перетворюючи їх у „союзно - республіканські'. При тому преса даної „республіки" подає повідомлення такого типу стосовно тільки тієї „республіки", цілковито промовчуючи факти такого ж скасування і в інших складових частинах Совєтського Союзу.

Найновіше повідомлення в київській пресі стосується Комітету цін при Держпляні УССР. „Радянська Україна" з 25 січня помістила „Указ Президії Верховної Ради УССР про перетворення Комітету цін при Держпляні УССР в союзно - республіканський Державний Комітет цін Ради УССР". Зроблено це, як говориться в постанові, „з метою посилення керівництва справою ціноутворення, забезпечення політики єдности цін у республіці і зміцнення державної дисципліни". Коротко і... незрозуміло! Чому політику єдности цін в Україні має краще забезпечити міністер чи керівник Комітету цін у Москві, а не в Києві. Чи Москва виявляє недовір'я вже й до своїх власних ставленців в т. зв. уряді УССР, підпорядковуючи їх союзно - республіканському бюрократові „для зміцнення державної дисципліни"? Чи йдеться про плянове відбирання паперової державности сучасної окупованої України, яку Сталін не досить обачно, як і Білорусь, впровадив до Організації Об'єднаних Націй, щоб мати там більше голосів. І врешті, як може Комітет цін із Москви краще „забезпечити посилення керівництва справою ціноутворення" в Україні?

Зрозуміло, що таке чергове рішення лише збільшує паперові моря й океани партійної бюрократії в СССР, яку мають годувати і годують та зодягають нещасні колгоспники і прикріплені до фабрик робітники. Але за цими рішеннями нібито Президії Верховного Совєту УССР криється напевно запляноване в Кремлі рішення ЦК КПСС ще більше зцентралізувати владу в імперії, яка поволі починає втрачати ідеологічний ґрунт під ногами.

Виклад С. Мухина в УВАН у Вінніпеґу

Тут у приміщенні УВАН у „Домі Науки" відбувся 30-го листопада 1969 р. виклад керівника спеціяльних колекцій Манітобського університету п. Сергія Мухіна на тему „Українiка в славістичній колекції університетської бібліотеки в Вінніпезі". Відмічуючи, що 1969-ий рік був двадцятим роком праці Славістичного Департаменту в Манітобському університеті, доповідач подав історію й теперішній стан української й славістичної колекції цього університету, започаткованих разом із Департаментом Славістики в 1949 р. проф. Яр. Рудницьким. Ілюструючи багатим і різнородним матеріялом свій виклад, п. С. Мухин окремо обговорив рідкісні видання в бібліотеці, старі рукописи й стародруки, що зберігаються „під ключем" в осібному відділі „раріора" університетської бібліотеки. В дискусії, якою проводила панна Оленка Неґрич, член Управи УВАН у Канаді, приймали участь д-р М. І. Мандрика, проф. М. Боровський, майор О. Навроцький, проф. Яр. Рудницький та інші.

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ВВАЖАЙТЕ НА ВУЛИЦЯХ!

Статистичні дані, що їх публікує Державний Центр З д о р ов'я, вказують, що смертність на шляхах і вулицях в автомобільних катастрофах не переступила смертности останніх років, як це звичайно бувало в минулому. Але п о я в ились алярмуючі дані про те, що число нещасних випадків з пішоходами на вулицях і шляхах збільшилось удвоє, якщо його порівняти з числами з-перед десяти років. Зокрема на 50% збільшився відсоток смертности серед людей віком від 15 до 44 років.

Під сучасну пору на вулицях і шляхах на 100 тисяч населення гине пішоходів у нещасливих випадках: у віці 1 до 9 років — 6.5 до 7 дітей, у віці 10-14 — 3 дітей, у віці 15-44 — майже 4 людей, у віці 44 до 64 — 7 людей, у віці 65 до 74 понад 15 людей і у віці понад 75 — понад 31 людей. Усі ці цифри зросли в порівнянні з попередніми роками.

Усі згадані випадки сталися внаслідок ударів автомобілями, мотоциклами, потягами і ін. в часі, коли дитина чи доросла людина переходила вулицю або шлях, нерозважно на них забігала і т. д. Ці факти свідчать, що увага пішоходів, а також водіїв автомобілів не на належному рівні. Коли ж врахувати, що число автомашин та інших механічних засобів пересування останніми роками зростає у швидкому темпі, то треба бути особливо уважним, переходячи вулицю, ідучи шляхом, розважаючись недалеко дороги, а також користаючись автобусами, підземними потягами тощо. Більшість нещасливих випадків трапляється ввечері або вночі, в погану погоду, в годинах збільшеного руху.

КОЛИ ВИ МАЛИ ОСТАННІЙ РЕНТҐЕН?

Ця сама статистика Центру Здоров'я подає інформації про смертність від пістряка. У 1969 році на сто тисяч населення в ЗСА смертність від цієї недуги представлялась так: пістряк органів травлення — серед жінок 55, серед чоловіків 80 випадків смерти; пістряк органів дихання — серед жінок 19, серед чоловіків 106; пістряк сечових органів — серед чоловіків — 15; сечових і статевих органів серед жінок — 45.

Усі згадані види пістряка, а особливо органів дихання і травлення, могли б своєчасно бути викритими, зокрема відповідним рентґенівським пересвітленням, якби люди частіше давали себе перевіряти. І напевно в багатьох випадках цю недугу можна було б вилікувати, якби її своєчасно викрити.

Варто також згадати, що на сто тисяч населення в ЗСА вмерло від пістряка передміхурової залози 9 чоловіків, від пістряка молочної залози — 62 жінки, а від різних видів левкемії, себто пістряка крови — 7 до 10 людей. Своєчасними оглядинами та дослідженнями залоз і крови можна в ранній стадії викрити пістряк і забезпечити успішне лікування. Це особливо відноситься до пістряка молочної залози та передміхурової залози - простати.

Скільки людей пам'ятають дату останньої перевірки у лікаря і виконують його рекомендацію повернутися по якомусь часі на додаткові оглядини?!!!

ОТРУЄННЯ АСПІРИНОЮ

Аспірина — це добрий і потрібний лік для поборювання гарячки, болю тощо, але він також може бути трійливим у високих дозах. Звертаємо на це увагу тому, що зимовою порою препаратів а с п і р и н и вживається більше, як в іншу пору року. На жаль, найбільше жертв отруєння аспіриною падає серед дітей, бо вони часто споживають її поза увагою батьків.

Нижче подаємо основні симптоми отруєння аспіриною, яке вимагає негайної лікарської допомоги:

1. Загальне умлівання, в'ялість м'язів, а в сильніших випадках — повна втрата свідомости або глибокий сон, з якого неможливо збудити.
2. Втрата слуху або сильне дзвонення у вухах.
3. Розлад зору а можливістю подвійного бачення, тремтіння навколишніх об'єктів, неспроможність фокусувати очі.
4. Нудота або блювання.
5. Овочевий запах з рота, що нагадує запах ацетону — рідини, якою жінки розводять фарбу для нігтів, вживають для чищення тощо.
6. Дуже швидке і посилене дихання, що може дійти до 40-50 разів на хвилину (нормальне — 18-22 рази).
7. Затримання сечовиділення або сильно концентрована сеча з темним кольором.
8. Суха шкіра на тілі, почервоніле обличчя і легке посиніння шкіри на пальцях рук та ніг.

Коли є підозра щодо отруєння аспіриною, розшукати пляшку від неї і визначити приблизну кількість спожитих таблеток. Ці дані — важливі при лікуванні.

Крім звичайної аспірини ще такі препарати мають у собі аспірину в кількості одної таблетки: буферін, аскріптин, корицидин, емперін, анацин, тріямініцин та багато інших, що їх можна одержати в аптеці без рецепти.

ЗААРЕШТУВАЛИ ЖІНКУ ОДНОГО З ТРЬОХ ОСКАРЖЕНИХ В УБИВСТВІ ЯБЛОНСЬКОГО

Вашинґтон. — Згідно з вислідом слідства агенти ЕфБіАй заарештували 28-річну Еннетт Лусі Ґіллі, дружину одного з заарештованих вже давніше, як запідозрену в тому, що брала участь в підготові вбивства провідного діяча Спілки вуглекопів Джозефа Яблонського та його дружини й доньки. Виявилося, що дружина оскарженого Ґіллі активно співпрацювала зі своїм чоловіком, щоб за гроші вбити Яблонського, який хотів очистити юнійний провід від грошових зловживань та кандидував на голову Спілки вуглекопів.

ЕКОНОМІКА СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

Михайло Біда
доктор економічних наук

(5)

Щодо Приозівської металюрґії, то вона розвинулася завдяки п о к р а щанню транспортації, що дало можливість перевозити вугілля до моря. У Жданові, де знаходиться головний пункт перевантаження вугілля із залізничного транспорту на кораблі, побудовано великий металюрґійний завод „Азовсталь", який зараховують до найбільшого на Півдні. До нього доставляють залізну руду з околиць Керчі.

Великі заводи кольорової металюрґії знаходяться в районах Запоріжжя, де міститься алюмінієва промисловість, яка використовує дешеву електроенерґію Дніпрогесу. Цинкова промисловість знаходиться в Донбасі у Костянтинівці. Сировинні матеріяли у формі цинкових концентратів для неї доставляють з Далекого Сходу і з Північної Осетії. Великий ртутний комбінат знаходиться в Донбасі біля родовища кіновари недалеко Микитівки.

Хемічна промисловість України базується на використовуванні природного газу та відходів коксохемічного виробництва, також розвинене в Україні виробництво таких продуктів, як органічні синтези, калійні та сірчані.

До найважливіших галузей українського промислу зараховують м а шинобудування, в якому за статистичними даними працює 30% робітників країни. До великого у цій ділянці виробництва належить продукція найскладнішого устатковування, що ним забезпечується металюрґійні заводи і шахти.

Найбільше розвинене машинобудування в сусідстві металюрґійних районів Краматорська, Сталіна, Дніпропетровська, Горлівки та Кривого Рогу.

Щодо транспортного машинобудування, то на першому місці стоїть тепловозобудування, найбільше розвинене в Харкові і Луганську. Вагонобудування, що його продукція у великій мірі зв'язана з деревом і металами, зосереджується біля Дніпра, яким доставляються лісоматеріяли з Білоруси і західніх областей. Головні центри транспортового машинобудування у Дніпродзержинську і Крюкові. Натомість річкове суднобудування ще з передвоєнних часів зосереджується в Києві, а морське суднобудування в Одесі, Миколаєві, Запоріжжі, Кременчуці і Львові.

На Україні також широко розвинене енерґетичне машинобудування в Києві і Харкові. Ці міста належать до головних центрів науково-технічної думки на Україні. У Краматорську на Донбасі знаходиться виробництво важких варстатобудівельних споруд.

Найбільше розвиненими у ділянці сільськогосподарського машинобудування такі міста, як харків, Херсон, Одеса, Сталіно, Запоріжжя, Д н і п р о петровськ. Львів. Харків продукує трактори, посівні і збиральні машини, Херсон — кукуродзозбиральні комбайни, Кіровоград — сівалки, Одеса — тракторні плуги, Сталіно, Запоріжжя, Д н і п р опетровськ, Львів — різні сільськогосподарські машини, а передусім тракторні плуги. У 1966 р. українські фабрики випустили 456 тисяч тракторів.

Розвивається виробництво мінерально-будівельних матеріялів у таких містах: Здолбунів (Рівенська область), Краматорськ, Амвросіївка (Донбас), Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Дніпродзержинськ. Скляна та керамічна і шліфувально-ґранітна промисловість знаходиться у Миколаєві Львівської области ,але дуже широко ця промисловість розвинена в Костантинівці і Лисичанську в Донбасі, де на місці є величезна кількість палива та сировини, як сода і кварцові піски.

Харчова промисловість на Україні базується головно на переробці низькотранспортабельної сільськогосподарської сировини. У лісостеповій смузі на першому місці стоїть переробка цукрового буряка на цукор. Також широко розвивається спирто-горілчане виробництво, що використовує відходи цукрової промисловости, тобто мелясу. На Поліссі для вироби горілки використовують переважно картоплю. Досить широко розвинена тютюнова промисловість, а в степу борошномельна, маслоробна, овочева та овочевоконсервна. Рибна промисловість найбільше розвинено на узбережжі Чорного й Озівського морів.

Великий розвиток важкої промисловости у післявоєнних роках спричинив розвиток легкої промисловости. Україна щодо виробів легкої промисловости у деякій мірі залежить від центрального промислового району Польщі. Але на українській території знаходиться досить велика шкіряна і взуттєва промисловість в Києві, Харкові, Одесі та Бердичеві. Суконна: у Києві, Сумах, Харкові, Лубнах, Одесі, Кременчуку (Полтавська обл.), Дунаївці (Хмельницька обл); трикотажу: Полтава, Харків, Чернівці; бавовняна: Полтава, Чернівці та Львів. У Києві розвивається виробництво з натурального та шкучного шовку, а в Херсоні бавовняний комбінат, де у 1955 р. впущено його першу продукцію. У Чернігові знаходиться камвольно-суконний комбінат, де подібні виробництва мають такі міста, як Луганськ, Кадіївка, Сталіно (Донбас) і Чернівці. Щодо сільського господарства, то Україна являється для СССР одним з головних виробників технічних культур, зерна та продуктів тваринництва.

У сільському господарстві України праця у більшості виконується за допомогою машин: у південних районах майже на 90-95%, а в інших — до 80%. Україна має понад 4 тис. сільських електрівень. Землі України відзначаються досить високою зораністю. Вся площа орної землі тільки у 1959 р. становила 60%, сіножаті — 5%, а вигони і пасовища — 8,5%. Зораність земельного фонду України в 5,5 рази вища, ніж у всьому СССР.

Тут треба відмітити, що посівна площа України в порівнянні з дореволюційним часом збільшилась лише на 11%. Проведено це за рахунок зораности меж при переході до багатопілля, а також внаслідок деяких меліораційних робіт в районах Полісся.

У 1913 р. посівна площа України становила 28,0 млн. гектарів, а у 1958 р. 32.5 млн. Загальна площа під управу озимої пшениці у 1958 р. становила 23,3 млн. гектарів, кукурудзи — 12,3 млн., цукрових буряків — 4,1 млн., картопля — 9,1 млн., кормових буряків та ін. — 9,3 млн. У 1965 р. земельна площа під кукурудзою становила — 10 млн. гектарів, а у тому ж самому році гуртовий збір зерна виносив — 2,1 млрд. пудів.

У 1966 р. сільське господарство України „продало" державі: зерна — 12,386,000 тони, цукрового буряка — 39,026,000, соняшника — 2,023,000, овочів — 2,741,000, картоплі — 2,846,000 т., м'яса тваринного і пташиного — 1,461,000, яєць — 2,770 млн. штук, молока — 9,284,000 тони, вовни — 24,1 тис. тони.

(Далі буде.)

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО БРАТІВ У ПОТРЕБІ В ЮГОСЛАВІЇ!

ОДЯГИ, ВЗУТТЯ, НАКРИВАЛА І ХАРЧІ ПОСИЛАТИ НА АДРЕСУ:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
c/o MR. MARIAN KOTS, Director
1213-1217 Summit Avenue
JERSEY CITY, N.J. 07307 Tel.: (201) 795-2155

ГРОШОВІ ПОЖЕРТВИ ПОСИЛАТИ НА АДРЕСУ:
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 Old York Road
PHILADELPHIA, PA. Tel.: (215) GLadston 5-3774

Оксана Дучимінська

ТРАГІЧНІ НАСЛІДКИ ЗЕМЛЕТРУСУ

Від Редакції:

Пані інж. Оксана Дучимінська була репрезентантом Европейського Представництва ЗУАДК, яка перша вже на початку січня ц. р. відвідала, в найтрудніших зимових обставинах, потерпілих від землетрусу земляків у Баня Луці й околиці. Передруковуємо уривки з її обширного звіту з тих її відвідин, пересланого до канцелярії ЗУАДК у Філядельфії.

ПОСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ В БОСНІ ТА ГЕРЦЕГОВИНІ

Час поселення. Почавши від 15 століття, ця країна була під турецькою окупацією і щойно в 1878 р. вона перейшла під адміністрацію Австрії. Населення там було бідне та нечисленне. Намагаючись піднести рівень країни, австрійський уряд сприяв всім засобам розвитку. Одним із засобів було поселення а просторій країні інших народів. Українці прибули там спершу як урядовці та військовики, пізніше появилися теж майстри та ремісники. Країна їм подобалася, вони заохочували своїх в ній поселитися. В останніх роках 19-го століття почали там появлятися і українські селяни. Приїздили вони більшими гуртами та почали творити свої окремі поселення, будувати церкви. З правила це були галичани. До розцвіту прийшло в час першої світової війни.

Центри поселення. Осередками українського поселення були: Баня Лука, Боснійська Градішка, Пріядор та Прнявор. Якщо ми подивимося на сейсмографову мапу теперішнього землетрясення, то переконаємося, що якраз ці місцевості були осередком землетрясення, що найбільш переконливо говорить про те, що ним якраз українські поселенці були дуже пошкоджені.

Всіх сіл, в яких українці поселилися, було в Боснії 20. Тому, що наші люди залюбки відокремлювалися від чужинців, вони з правила поселювалися хуторами, так що до числа сіл треба причислити ще 15 присілків.

Умови життя. Землі можна було присвоїти куди більше, як в Галичині, але загосподарювання її було нелегке. Доводилося в більшості починати цілину, подекуди навіть корчувати. Земля далеко не всюди була врожайна, частіше доволі бідна глинка, яку треба було добре погноїти, а спершу досить тварин не було. Місцеве населення в той час стояло ще на дуже низькому господарському рівні, на їхню поміч чи хоч би пораду числити не було можливо. Комунікація з торговельними осередками подекуди була утруднена, а сільські дороги ще й сьогодня в лихому стані, в тяжку зиму непроходимі.

Українські поселенці були завзяті та працьовиті, виявили багато ініціятиви та скоро загосподарилися. Але це їм теж багато труднощів принесло. Місцеве населення ще до недавна від них господарсько відставало, успіх наших викликав в них заздрість а навіть і сусідські труднощі, які особливо гостро виявилися під кінець другої світової війни. Під плащиком партизанки, на них нападали, пограбували, понищили а то й повбивали наших людей. Все це стало причиною, що в останні роки багато наших поспішило переселитися в інші країни Югославії.

Сьогоднішній стан. Останніми часами відносини менш-більш унормалізувалися. Інклінація до переселення пригасла, хіба, що деякі, що шукають заробітку в промислі, який в тій країні розвивається, переносяться із сіл та хуторів до міста. Зразком може служити зріст нашої парохії на 300% у Баня Луці, куди поважна кількість наших поселенців перебралася. Ті, які рішилися на переселення із-за кращих умов хліборобства, переселилися аж до Бачки, Срему та Слявонії, де багато краща земля. Можна вважати, що якраз завдяки переселенню українців з Боснії, недалеко Нового Саду постало аж чотири нові українські парохії: Врбас, Вуковар, Інджія та Кула.

Важкі умови воєнного та повоєнного часу найбільше відчули наші поселенці в Боснії. В порівнянні з іншими нашими поселеннями, українці в Боснії видали надто мало своєї інтеліґенції. Та всеж таки є відрадні прояви активности. Українські інтеліґенти місцевого походження в першій мірі заняли поважне становище в Реґіональній Раді національних меншостей у Боснії. Вони становлять коло 80% членства, наші представники Раду очолюють і фактично нею провадять.

Свідомий українець є одним з інспекторів шкільництва, що дає йому змогу обстоювати справи освіти у рідній мові для наших дітей. В минулому році відбулися чотири курси для малограмотних дорослих. Літом пройшов 10-денний курс для 20-ти українських учителів. На цей рік намічається провести довші курси для української молоді. Спеціяльна увага плянується для вишколення в ділянках техніки та промисловости й їх адміністрації, куди багато українців останньо включилося.

Положення й активність наших поселенців у Боснії останніми часами помітно поправилося. Трясення землі принесло їм одначе дуже поважний удар. Коли приглянемося докладніше скільки наших поселенців у Боснії потерпіло, то оказується, що куди більше від інших народів. Вже тільки в 8-ми найбільш потрясених селах найдемо 80% всіх родин наших поселенців, які у Боснії живуть. Цю кількість можемо уважати коло п'ятою частиною всіх поселених в Югославії українців. Це можемо вважати ударом дзвону на тривогу і тому мусимо виявити свою солідарність негайною активністю в допомоговій акції. Це не милостиння, та мусить стати не тільки охороною від загибелі ,але опорою для підведення наших братів до нормального стану життя і розвою.

Окрім пошкоджень в повоєнному часі а тепер трясення землі, в цій державі вже виразно зарисувалася економічна криза. Навіть освічені професіонали з трудом шукають праці у свойому фаху. Країна їх потребує, але не має спроможности оплатити. Не приходиться вияснювати наскільки більше загрожена можливість праці для непрофісійних робітників, якими, з огляду на брак вистарчаючої освіти, є якраз ті, які саме в стадії переходу з хліборобства у промислове життя. Стан економічної кризи зокрема різко відчувається в пошкоджених землетрясенням районах: населення має збільшене запотребування закупу необхідних а втрачених речей, а водночас фатально зменшені можливості заробітку. Фабрики, промислові підприємства та уряди пошкоджені, урядові важко водночас заспокоїти потреби приватних людей і установ. Розуміючи цей стан, сусідні держави виявили велику увагу до катастрофи, яка там сталася, але ніяка харитативність не в стані проблеми повністю розв'язати. Слід і нам вжитися у фактичність ситуації, виявити зрозуміння та почуття відповідальности за долю наших братів. Справа не в тому тільки, щоби зберегти їхню веґетацію, але теж і щоби створити можливість стати на ноги в будуччині, щоби й чергова генерація наших поселенців у Боснії не мусіла знову платити за сьогоднішню катастрофу довгими роками своєї нужди.

Пошкоджена землетрусом українська церква в місцевості Брезік біля Баня Луки.

СТАН ПОШКОДЖЕННЯ ТРЯСЕННЯ ЗЕМЛІ

Умови оцінювання. Ствердження стану пошкодження може бути двояке: оцінка виключно тільки ступня пошкодження будинків, або розглянення ще й цілого економічного стану родини. Найсправедливіше та доцільніше брати до уваги цілість пошкодження.

Дальше, вповні точну та об'єктивну оцінку можна б дати тільки тоді, якби мати змогу відвідати кожну місцевість, проглянути кожну хату, доповнити враження усними інформаціями. Цього, на жаль, не було можливо виконати. Після трясення землі, Боснію ударила виїмково гостра й сніжна зима. Це дуже утруднило комунікацію. Навіть головні, машинами прометені, шляхи були у виїмково поганому й тяжкому для комунікації стані, а в бічних, непрометених дорогах, можливостей транспорту взагалі не було. Щоби пішком дістатися до пошкоджених сіл, годі було знайти когось з місцевих, хто погодився б провести та мав би високі чоботи, без яких пускатися в дорогу взагалі неможливо. Крім того саме почався пронизливий дощ, а за ним відлига. Та все таки, окрім Баня Луки, вдалося відвідати чотири пошкоджені села.

Пошкодження будинків. Стан будинків можна оцінити точно, оглядаючи його не тільки ззовні, але і внутрі. Після першого трясення землі під кінець жовтня, кожний будинок оглянула спеціяльна комісія, устійнила стан пошкодження та позначила його кольоровими написами на фронтовій стіні. Найвищий ступінь пошкодження позначено числом 7. Хоч би частинно суцільний, але сумнівний щодо його тривкости будинок, позначено числом 6, дещо певніший — ч. 5. Дальше йдуть нижчі числа та менші пошкодження, але більшість будинків та хатів наших людей позначено числами найбільшого пошкодження.

Як іде про матеріял будинків, то найкращий опір та стійкість виказали дерев'яні будинки. Тому, що вони легкі та гнучкі, то під трясенням вони гнучко подавалися, але не валилися. Загал наших людей живе вже одначе в мурованих будинках. Обсервуючи пошкодження мурованих, можна ствердити, що рішаючим чинником був не будівничий, але спаюючий матеріял. За тамошніх умов, для цієї цілі далеко не завжди можна було дістати добрий матеріял. Окрім того — кращий завжди дорощий, отже наші люди були змушені користуватися таким, який був дуже часто навіть сумішкою глини. Це й причина, чому приватні будинки бувають більше пошкоджені як урядові будинки тієї самої величини, бо до урядових уживають, звичайно, кращий спаяючий матеріял.

Пошкодження домашнього інвентару. Оцінюючи шкоди, ми прикладаємо всю увагу пошкодженню будинків. По суті це неправильно, бо одяг, харчі та домашнє влаштування це головні потреби життя, які теж від потрясення землі постраждали. Навіть у менше пошкоджених будинках потріскані стіни починають пропускати вогкість, від чого нищаться не тільки мури, але всі запаси речей, які в будинку були. Втрата речей та знищення їх особливо велике, якщо із-за пошкодження будинку мешканці з нього вибралися, або хоч би тільки втиснулися в кімнату оцілілого угла. Це місце вистачає, щоби туди примістити всі речі, так що більші речі залишаються в пошкодженій частині будинку й руйнуються холодом та вогкістю. Подібно мається справа з книжками, одягом, взуттям та харчами. Все це є першою потребою, без якої ніхто не в силі обійтися. Але ніхто їм тієї страти не оцінить, не поверне, а самі вони так легко всього придбати не зможуть.

ЦЕРКВИ

(Справа направи, відбудовування та новопобудовання).

Ця справа виїмково важна, а водночас своєрідна, як значенням, так умовами. Безперечно, що церкви є не тільки релігійним символом, але й осередком як релігійного так і національного життя українських поселенців в Югославії. Тому й відбудова їх повинна бути виконана якнайскоріше. Водночас, практично нема для цього ніяких можливостей. В останніх роках в деяких селах число парохіян помітно зменшилося. Окрім того, після закінчення другої світової війни вони були важко пошкоджені переслідуванням, а останньо трясенням землі. Коштів направи чи відбудови церков вони не всилі покрити. На якунебудь форму державної допомоги там взагалі числити не можна. Тягар фінансування цих коштів всеціло припадає жертвенності та ініціятивності українців в діяспорі. Нам теж можливо буде використати свої зв'язки з різними міжнародними організаціями та інституціями, як релігійного так і цивільного характеру.

Щоби плян праці раціонально поставити, необхідно якнайдокладніше познайомитися не тільки зі ступнем пошкодження церков, але й зі станом та розвитком українського життя в поодиноких нарафіях. Річ у тому, що стан кількости парохіян помітно плинкий, зокрема останніми роками. В одній місцевості він вдержується у рівновазі, в другій їх прибуває, а в більшості маліє. Потреба поправи чи побудовання церкви всюди однаково важлива й спішна, але в кожній місцевості треба іншого плянування, бюджетовання та організації справи.

Побудовання нових церков, як стоїть справа пошкодження на сьогоднішній день, необхідне в чотирьох селах.

Баня Лука виразно заслуговує на найбільшу інвестицію та увагу. Не тільки тому, що в ній тепер найбільша в Боснії українська парохія, а тим самим і громада, але й тому, що можливості кращого заробітку в промислі притягне туди щораз більше наших людей. Це місто друге щодо величини і значення в Боснії та Герцоґовині. Воно немале, чепурне, усучаснене місто, яке відзначається не тільки розвитком промислу, але й модерним будівництвом. В місті живуть люди різних національностей та віровизнань, є декілька репрезентативних церков, а навіть імпозантний мінарет, який чотириста літ тому збудували настільки солідно, що навіть трясенню землі встоявся.

Площа нашої церкви є в центрі міста, яке тепер буде ще більш сучасно відбудоване. Наша церква мусить бути настільки солідно збудована, щоб могла сповняти репрезентативне значення як нашої віри так і народу. Первісна наша церква, яка там стояла, була зруйнована бомбою під кінець другої війни. За несприятливих умов, в яких довелося нашим людям після того жити, можливостей відбудувати церкви не було. Вже довший час відправи відбувалися у великій залі церковного парохіяльного будинку, що стоїть на тій самій площі. Тепер трясення землі спричинило настільки поважне пошкодження парохіяльного будинку, що його необхідно якнайскоріше розібрати. Не маючи де приміститися, там досі живе місцевий парох, рискуючи своїм життям. Справа побудовання церкви в Баня Луці конечна й спішна, а беручи під увагу цілість ситуації, необхідно поставити більший, стилевий, репрезентативний український храм.

В трьох інших селах, де церкву треба побудувати, ситуація дещо інша. Там парохія куди менша, побажано там теж поставити церкви повні українського духу, але вони можуть бути куди менші, а тим самим на багато менше коштовні.

На нашу думку, було б може найбільш доцільним щоби наші церковні громади та осередки в ЗСА і Канаді перебрали на себе опіку над пошкодженими селами. Опіка над одним селом та церквою припала би на декілька громад, їм не тяжко буде допомогти у відбудові церкви та села. В наших релігійних, громадських осередках слід було б зорганізувати комітети, які виявили б не тільки активність у фінансуванні, але також в узгіднюванні з парохами та парохіянами пошкоджених сіл як архітектури, так і декоративних проблем церков. Було б дуже вказаним покористуватися співпрацею та ініціятивою українських архітектів та мистців і знавців, а не як це часто буває — принагідних чужинців, які не можуть збудувати нашої святині в народному стилі.

ЗАГАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЇ

Де та як розмістилися наші люди після трясення землі.

Після першого трясення землі, перелякані та остережені науковцями через радіо люди перенеслися жити під вільним небом: на своїх подвір'ях — хто їх мав, на площах, а навіть на цвинтарях. Дехто мав щастя дістати придід шатер, більшість поставили собі будки з дощок. Одначе була вже пізня осінь, слота почалася скоро, наближалася зима, день був короткий, не було чим огрітися та засвітити. Уряд намагався їм допомогти тим, що важко хворих перевезено до інших місцевостей, а пізніше абрано для навчання більшість дітей. Щоб створити якісь приміщення, привезено залізничні вагони та старі автобуси, в яких поставили печі. Але тільки декого можна було примістити. Нашим майже нічого з того не попало. Холод перемагав почуття небезпеки і вкоротці, хто тільки міг сяк-так відновити кімнати в своїх пошкоджених будинках, повернувся до хати. Кому одначе будинки загрозливо розсувалися, себто ті найбідніші, яких хати були з лихого матеріялу, ті примістилися в шпичнах, курниках та наскоро побудованих будках. Покищо важко сказати точно, скільки в який спосіб розмістилися, але всім докучає холод та вогкість. Світла, води та каналізації деякий час у місті не було, у важко пошкоджених будинках їх ще й досі недостає. Опал став проблемою, не вистачає харчів. В районах близько рік, після цієї сніжної зими, грозить повінь. Стан води вже після Різдва був загрозливий. Населення доволі пригноблене. Після останнього більшого трясення землі в навечеря Нового Року, настрій особливо пригноблений. Бояться дальших катастроф, сумніваються в можливість повної допомоги та піддержки.

Якої допомоги зазнають та можуть чекати наші люди

Держава та чужинецькі держави й добродійні організації діють в справі допомоги пошкодженим, зокрема місцевий Червоний Хрест та німецький Харітас. Все це одначе, далеко не вистарчає й дуже слабо торкається наших людей. Точка тяжкості всієї уваги звернена на Баня Луку, але до 60% пошкоджених живе по селах і ними дуже мало опікуються. Самим їм шукати виходу нелегко. Безробіття вже до того часу росло, тепер катастрофально загострилося, завії майже унеможливили комунікацію, повінь загрожує. Вже на сьогоднішній день відчувається прикре ускладнення зі заспокоєнням перших потреб, харчем, одягом тощо. Хатнє влаштування понещене. З весною може початися голод. Найгірше буде з браком будівельних матеріялів. До поправи хати треба би якнайскоріше приступити, а невідомо як скоро позички та допомоги будуть актуальні. Все це ставить наших людей в дуже важку ситуацію. Стан економічної депресії загострився. Наша увага, активність та ініціятива необхідні. А покищо вже негайно треба розвинути поважну допомогу, не тільки пересилкою одягу та харчів, але і більших сум гроша.

ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПОЖЕРТВ

ЗАКЛИК ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОУА „САМОПОМІЧ"

Тисячі українських родин округи Баня Лука в Югославії внаслідок жахливого землетрусу залишилися без даху над головою і втратили свій дорібок.

У відповідь на заклик Владики Архиєпископа Гавриїла Букатка про негайну допомогу для потерпілих — не може бути байдужою в тім нещасті наша організація, бо однією з головних ділянок її праці, опертої на християнській засаді любови до ближнього, є несення помочі потребуючим братам.

Тому Головна Управа ОУА „Самопоміч" звертається із закликом до всіх Управ Відділів і всього членства включитися негайно в цю акцію та провести на своєму терені збірку грошей і одягу, хоч би й уживаного, але в доброму стані.

Головна Управа три тижні тому відкрила спеціяльне конто в Кредитівці „Самопомочі" в Ню Йорку на ту ціль і зібрала поважну суму. Число конта: 4976 — Федерал Кредит Юніон — 98 Друга Аве., Ню Йорк, Н. Й. 10003.

Головна Управа „Самопомочі" на засіданні 15 січня ухвалила переказати на ту ціль з Фонду Суспільної Опіки 1,000 дол., а члени Головної Управи, крім того, зложили від себе 100 дол.

За Головну Управу
ОУА „Самопоміч"
Степан Спринський, голова
д-р В. Палідвор, секретар

ЗАКЛИК ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В ЧИКАҐО

Екзекутива ТУК-у, згідно з дорученням, яке подано Кредитовим Кооператорам в справі допомоги потерпілим від землетрусу братам у Югославії, проголошує місяць лютий — місяцем збірки на вище згадану ціль.

Звертаємось із проханням до членства складати свої пожертви на збіркові листи чи теж на окреме конто, призначене на ту ціль в кожній кооперативі. Поодинокі кооперативи перешлють збіркові листи разом із зібраною сумою до канцелярії ТУК-у в місяці березні цього року.

Рівночасно члени кооператив можуть складати у Відділах „Самопомочі" речі як убрання, білля і т. п..

Пожертви зібрані поодинокими кооперативами будуть подані до загального відома в українській пресі.

Віримо, що наша Кооперативна Родина здасть іспит перед українським суспільством, не залишаючи ані одного члена без огляду на висоту його пожертви.

За Екзекутиву ТУК
інж. Дм. Григорук, голова
Яр. Ганкевич, секретар

ПАРОХІЯ СВ. ВОЛОДИМИРА І СВ. ОЛЬГИ В ЧИКАҐО ДОПОМАГАЄ УКРАЇНЦЯМ В ЮГОСЛАВІЇ

У справі допомоги українцям у Югославії бере дуже активну участь парохія св. Володимира і Ольги в Чикаго. На сходинах Управи Сестрицтво „Покрови Пресвятої Богородиці" ще в грудні було зорганізувало таку акцію допомоги, під гаслом „Брат — Братові". На руки Владики Букатка вислано 31 грудня 1969 р. і 14 січня 1970 р. гроші в сумі 200 дол. На конті в кредитівці „Певність' є понад 200 дол., які будуть переслані в найближчому часі.

На заклик Сестрицтва парафіяни масово знесли вживані, але в дуже доброму стані, речі, разом 2,500 фунтів. Вони вже спаковані, готові до висилки. Збірка триває.

Наші отці ще в минулому тижні проголосили грошову збірку на усіх 3-ох Службах Божих. Окремі парафіяни також на власну руку висилають гроші і пакунки.

Стефанія Кологривенко
За Комітет Брат — Братові

ПРО ЗБІРКОВУ АКЦІЮ „БРАТ — БРАТОВІ" В НЮ БРАНСВІКУ, Н. ДЖ.

Першим у Ню Бpансвіку поспішив з допомогою українцям у Югославії парох української католицької церкви о. крил. Василь Танчак, висилаючи можливу із парохіяльної каси у висоті 100 дол. і від себе 50 дол., Сестрицтво при парохії пожертвувло 100 дол. А відтак майже самочинно впливали чергові пожертви: досі 45 жертводатців зложило 426 дол.. Ось їхні прізвища: В. і Теодозія Коверко — 30; по 25 — Павло Лабінський, Богдан Тарнавський; по 20 — Дора Борст, інж. Дмитро Демидюк, інж. Павло Грабович д-р Олег Ратич; по 10 — Василь Білинський, інж. Ярослав Букачевський, Іван Галушка, д-р Іван Головінський, Мирон Громяк, Ярослав Гусар, Василь Оріховський, Порфірій Панкевич, Іван Підгайний, інж. Ростислав Ратич, Микола Ровенко, Павло Савка, Ірена Старожитник, Стефанія Старожитник, д-р Володимир Стойко, Анатолій Ткачук, д-р Богдан Цимбалістий, Василь Хомут; по 5 — Степан Бойко, Іван Борис, Тимко Бутрей, мгр Володимир Дибайло, Мирон Гатала, Василь Гусар, інж. Дамян Геча, інж. Богдан Котис, Франко Літовінський, Григорій Лесик, Петро Литвин, Михайло Луцик, інж. Ярослав Ощудляк, Ярослав Паславський, Володимир Серна, Володимир Цяпа, Микола Ярко; Осип Рінник 4; Омелян Цісик — 2 дол.

Збіркова акція продовжується. На недавніх загальних річних зборах нашого Відділу УККА винесено таку ухвалу: „Збори радіють тим, що наші керівні громадські чинники рішили широко розгорнути акцію допомоги українцям в Югославії, які потерпіли з приводу землетрусу. Допомога нашим братам — це наявний вияв християнської любови до ближнього, як теж вимоне ствердження органічної суцільности нашого народу, не зважаючи на його розпорошення в діяспорі. Збори закликаючи кожного з українців прийти з допомогою і жертвувати".

Збори покликали до дії окремий комітет для ведення збірки ,який очолив Григорій Добуш і Богдан Тарнавський, голова 67-го Відділу СУК „Провидіння". Звітування з перебігу збіркової акції пересилається до ЗУАДК-у. Досі разом збірка в Ню Брансвіку досягла суми в 676 долярів.

ПОТРІБНА НЕГАЙНА ДОПОМОГА!

Ню Йорк. — Під таким гаслом провадить Відділ Об'єднання Українців Америки „Самопоміч" у Ню Йорку збірку пожертв на допомогу потерпілим від землетрусу в Югославії. До дня 28 січня 1970 р. численні жертводавці зложили кругло одну тисячу (1,000) долярів і цю суму вже вислано Високопреосвященному Архиєпископові Гаврилові Букаткові вслід за 1,100 долярів ,які скоріше вислала Головна Управа „Самопомочі". Збірка продовжується, зібрані гроші періодично пересилатимуться на місце призначення. Поіменні списки жертводавців будуть проголошені у двомісячнику ОУА „Самопоміч" — „Наш Світ".

Відділ ОУА „Самопоміч" у Ню Йорку просить людей доброї волі і серця жертвувати щедро на допомогу потребуючим у Югославії.

Богдан Ластовецький

ПОЖЕРТВА ПОТЕРПІЛИМ ВІД ЗЕМЛЕТРУСУ В ЮГОСЛАВІЇ

Українська Американська Жіноча Допомогова Організація пересилає 500 дол. для потерпілих від землетрусу в Югославії на руки Владики Букатка. Закликає до дальших грошевих і речевих пожертв своє членство і всю українську громадськість. Приймає одяг в „Самопомочі", 2 аве. в Ню Йорку. За Управу С. Б.

С. Бартко

ВІДДІЛ УККА В СИРАКЮЗАХ ПОЧАВ ДОПОМОГОВУ АКЦІЮ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В ЮГОСЛАВІЇ

Сиракюзи, Н. Й. (мкб). — З ініціятиви місцевого Відділу УККА, що його очолює проф. Микола Богатюк, 22 січня ц. р. було скликано нараду з представниками українських організацій і товариств, з метою негайної допомоги потерпілим братам-українцям у Югославії.

У порозумінні з місцевими католицькою і православною Церквами, в нараді взяли участь Об'єднання Жінок О-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ХТО ПОВИНЕН НАВЧИТИ ДІТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У „Свободі" з 9-го грудня 1969 р., ч. 224, надруковано „багато-мовний лист" американського вояка з В'єтнаму, який аж там побачив, що він син українського тата й мами, які безуспішно старалися навчити його української мови у слові й письмі. Він признається, що тепер соромиться самий себе, що не годен говорити рідною мовою своїх батьків.

Тепер цей бідний вояк американець українського походження нарікає на католицькі парафіяльні школи, а „Свобода" ще й на батьків, що це їхня вина, що Ромчик не говорить по українськи.

Ми гадаємо, що дуже часто не винні католицькі парафіяльні школи, і не винні родичі, а винні самі таки діти, що не хотіли навіть чути про українську мову. Ось приклад, який я бачив в кількох родинах, де батьки старалися навчити рідної мови своїх дітей. Посилали до Рідної школи, вчили вдома свого рідного слова, не пускали на крок зі своїх очей. Ще доки діти були менші, слухали батьків своїх. Як стали підростати, не хотіли слухати батьків, та ще й грозили батькам, що втечуть від них, коли будуть їм докучати українською мовою. Такі діти починають недолюблювати дому батьків своїх і мріють про втечу. Вони не мають пошани до своїх батьків, вони стають зарозумілі. Покидають батьківський дім, називають батьків негідними словами.

На жаль, таких Романчиків є більше, що не хотіли чути про українську мову. А скільки ще таких Романчиків буде? Я, старий дідусь, прошу вас діточки, не нарікайте тепер на католицькі парафіяльної школи. Не нарікайте на своїх родичів, бо я бачив, як батьки дуже хотіли, щоб ви, діти, говорили рідною мовою батьків своїх. Нарікайте, діточки, самі на себе, що ви втікали від школи українознавства.

Прочитавши того „багатомовного листа", задумався я над ним. Стало мені дивно. Деколи винні батьки в тому, що їхні діти не знають рідної мови. Деколи ,може, — слабо вчили цієї мови в школі. — Але часом самі діти не хочуть навчитися своєї мови.

Наша українська католицька парафія св. Константина в Міннеаполісі має коло 150 учнів, які вчаться українознавства. Сестер наша парафія не має, тільки учителів. І той склад учителів ладить зі всіми учнями, але трапляються діти, виродки, що не хочуть слухати своїх виховників, втікають! Як та парафіяльна школа має дати спеціяльних виховників для таких дітей? А хто ж буде їх оплачувати?

На початках, як наша парафія св. Константина зачала розвиватися, інтеліґенції нашої не було, а самі робітники - селяни, але вони були свідомі, не хотіли сидіти з заложеними руками, а бралися до праці. Нашим парохом був о. прелат Петро Леськів, він приміщував діточок в католицьких парафіяльних школах. До цього часу з нашою молоддю не зле. Тримаються купки, як рідні брати і сестри. Належали і належать всі до молодечих організацій, всі є членами Укр. Кат. Церкви — належали до мандоліновоі оркестри, ще й тепер належать то танцювального гуртка „Черемош" Багато з них одружилися. Вони повиростали без спеціяльних виховників. Їхні родичі були виховниками і католицькі парафіяльні школи.

Маю двох унуків, 18 і 20 років. Від маленьких належали до молодечих організацій і церковних. Довгі роки належали до Вівтарної дружини, до мандоліновоі оркестри, до танцювального гуртка. Належали до шкільної оркестри в середній школі. Тепер ходять до Католицького коледжу. Обидва говорять, пишуть і читають по українськи. Українська мова в них дорога. Лишилися з мамою. Але вони слухають мами. Мама має знати, куди вони йдуть і коли вертаються. Донька не говорить по англійськи, вона йде з синами, вони не стидаються говорити по українськи. Як покійний батько помер, треба було йти до суду, то донька не брала нікого чужого, а старший син перекладав на англійське, що мама говорила по українськи. За те він одержав ґратуляції від судових властей, що не стидався рідної мови батьків своїх.

Вони отримали релігійне виховання. Вони завдячують це своєму дідусеві і бабці, своїм батькам, католицьким парафіяльним школам, своєму парохові катехитові о. прелатові Петрові Леськовому, також бл. п. проф. Романові Ставничому, що тримав з ними добру дисципліну і вчив їх грати на мандолінах і акордеонах, хореографові Петрові Королевичеві, що вчив їх танців. Якби не католицькі парафіяльні школи і не релігійне виховання, де би мої унуки були опинилися . . . Там, де ті, що ходили до інших шкіл!

Теодор Федоришин
з Міннеаполісу

Французькі отці дякують українцям в Америці

Париж. — У місті Санліс, департамент Уаз, виоочить гарна церква в романському стилі, яка зберігає декілька стін і бічних вхідних дверей ще з часів її здвигнення французькою королевою Анною, дочкою князя України-Руси Ярослава Мудрого. При церкві-абатстві, нею заснованім, є коледж св. Вікентія, який провадять отці-Марісти з манастиря. У коледжі, що існує вже 100 років, навчається 450 студентів і студенток. Дирекція коледжу св. Вікентія в Санлісі видає квартальник, ілюстрований „Бюлетень колишніх і сучасних студентів св. Вікентія" — „Bulletin des Anciens et des Eleves de Saint - Vincent". У числі 75-му цього видання з кінця 1969 р. на сторінках 25-26 поміщено матеріял, який подаємо в цілості у перекладі, під назвою ,Коледж св. Вікентія і музика", з підзаголовком „Анна Ярославна" — опера":

„З Америки прийшла велика жовта коверта, щось таке, що трапляється не кожного дня. Розкриваємо з респектом і цікавістю. Знаходимо такого листа: „Ми, автори нової української опери „Анна Ярославна", написаної в ЗСА, маємо за честь подарувати Вашому Абатству лібретто й інші матеріяли про цю оперу, на згадку про французько-українську братерськість. Прохаємо Вас не забути згадати в молитвах Ваших на тому місці, де перебувала Анна Ярославна з Києва, дружина короля Франції Генріха І-го. З висловами нашої найглибшої пошани". Лист надійшов від імени композитора Антона Рудницького і лібретиста Леоніда Полтави".

Далі на стор. 25 говориться: ,Разом із листом прийшло багато документів, між якими найважливіший — лібретто опери, написане українською мовою. Є також число ревю „Браво Карнеґі Голл", витинки з газет, що сповіщали про здійснення вистави в Ню Йорку 24 травня 1969 р., для відзначення 75-річчя Українського Народного Союзу".

,Не можемо подати тут аналізи цієї драми, що має в основі драму в душі Анни, якій король Франції запропонував руку. Автори опери зазначають, що вони зробили деякі вільні відступи від історії. Але опера — це, перш за все, поетичний твір і його оцінюється головно за музичні якості."

„На цю тему перекажемо декілька вісток, надрукованих у газеті „Свобода" (в оригіналі помилково „Свобола"), у зв'язку з виставою опери. Антін Рудницький, композитор, який написав до лібретта Леоніда Полтави музику, пишучи музику, обережно підійшов у її виборі і писав для широкої публіки. Він уникав різних контроверсійних модерних шкіл, які залишаються експериментальними і не всіми визнаними. Національного посмаку опера набирає в другому акті завдяки використованню українських народних пісень. В інших частинах твору, який має слов'янські познаки, він має власний стиль".

„Ревю ,Браво" в свою чергу знайомить з історичними перипетіями в часах, про які написана опера. Їх багато і вони досить ускладнені. Та одна з тих подій нас найбільше цікавить. Там розповідається, що король Франції, підстаркуватий і не дуже міцного здоров'я, турбувався тим, що не має нащадків на трон. Його дружина Анна пообіцяла збудувати церкву, якщо Господь ущасливить подружжя синами. Вона народила трьох синів: Пилипа, який у 1060 р. став королем Франції, Роберта, котрий помер замолоду, і Гюґа, принца Крепі. Анна виконала свою обіцянку й збудувала гарну церкву в романському стилі у Санлісі. Сказано також, що згодом, переїхавши до Санлісу, вона провела старечі роки в молитвах за короля Франції, свого сина Пилипа, і за країну свого походження Україну-Русь. Могили Анни Французької не знайдено. З Санлісу свого часу повідомляти про знайдення гробівця з написом „Анєс". Деякі історики припускають, що це і є могила Анни, французької королеви".

Стаття в санліському виданні закінчується таким реченням: „Якою б не була ця гіпотеза, ми вдячні нашим українським друзям у Америці за те, що вони здвигнули такий гарний пам'ятник — оперу — на пошану Анни Київської, фундаторки Атбатства св. Вікентія".

Віднайдено нові документи про український родовід Миколи Гоголя

Київ. — Молоді працівники Музею Миколи Гоголя в родинному селі Великі Сорочинці великого українського письменника, який писав російською мовою, знайшли невідомі досі архівні документи і вивчили рідкісні примірники старих літературознавчих видань. На тій основі вони встановили точний родовід Миколи Гоголя ще з часів козацького гетьмана Петра Дорошенка. „Молодь України" з 1-го лютого в інформації „Генеалогія Миколи Гоголя" сповістила, що „автор „Ревізора" та „Мертвих душ" до 1830 р. мав прізвище Яновський, а вже потім обрав прадідівське — Гоголь. Найдальший предок письменника, про якого збереглися достовірні відомості, це Остап — Євстафій Гоголь, один із прихильників гетьмана Правобережної України Дмитра Дорошенка в той час, коли він вів боортьбу проти панської Польщі. Його ж син Прокіп став шляхтичем, нічим особливим не визначався. Після його смерти молодий нащадок Ян Гоголь, залишивши в Польщі свої мастки, перейшов на російську сторону й оселився в с. Кононівці, що тепер Лубенського району на Полтавщині". Янів син Дем'ян прийняв прізвище батька — Яновський, закінчив Київську Академію, як і його наступник син Афанасій, який володів латинською, грецькою, німецькою та ін. мовами. Він був прадідом письменника. У 1792 р. він одержав дворянську грамоту, а його син Василь — масток у селі Яновщина, згодом перейменованому на Василівку, тепер Гоголеве. Микола Гоголь народився в сусідньому селі Великі Сорочинці, де є музей великого письменника, який хоч і чужою мовою оспівав Україну в „Тарасі Бульбі", у „Вечорах на хуторі поблизу Диканьки" та в ін. творах і показав справжній образ царсько-поміщицької імперської Росії в „Мертвих душах".

ВАРШАВСЬКА „ТРИБУНА ЛЮДУ" ПРО УКРАЇНСЬКУ АКТОРКУ

Варшава. — Щоденник „Трибуна Люду" з 18 січня помістив у відділі мистецької хроніки портрет Галини Сполуденної, майстра мистецтва на ковзанах з України та її портрет — гарної молодої дівчини з книжкою в руках. Польський щоденник писав: „Молода совєтська авторка Галина Сполуденна буде виконувати одну з головних ролей у кінофільмі „Блакитний лід". Вона вже кілька років виступає в кіно і є солісткою українського мистецького ансамблю „Балет на льоду". Додамо, що цей ансамбль користується в Україні великою популярністю, виступає з українськими номерами, з жартівливими картинами із українського давнього побуту тощо.

В Україні перейменовують села на російський лад

Київ. — Село Ісківці Лохвицького р-ну на Полтавщині, відоме з часів Козаччини, назване в офіційному довіднику назв міст і сіл Київщини та Полтавщини як „Іскiвці", і вже не „Іскiвська сільрада", тільки „Исковецька сільрада" — калькою з російської мови. Яхницьку сільраду подано в тих же „державних" довідниках, як „Яхниківську", Чорнуський район, як „Чорнухинський" і т. д. Читач „Радянської України" з 1-го лютого подає на сторінках газети, що коли б іти за таким правилом, то й Полтавську область треба б було називати не Полтавщиною, а Полтавщанщиною . . . Він зазначає, що напевно в якогось бюрократа в машинці не було літери „Г", а тільки „і", і вже з того згадувані Іскiвці почали офіційно писати як „Іскiвцi". До постійних і плянованих замін-переназвань українських історичних місцевостей на різні Ленінські, Робітничі, Іллічовські, як місто-порт біля Одеси, окупаційний уряд додає тепер ще новішу форму ліквідування України в Україні, запроваджуючи російську форму назв та написання українських місцевостей. Вся преса в УССР стало тепер пише не Озівське море, а з російського „Азовське море", не Охтирка, а Ахтирка тощо. Інститут Мовознавства АН УССР, заповнений присланими старшобратськими наглядачами над українською мовою й культурою, не реаґує на такі мовні неподобства, що насправді є політичного характеру злочинами.

Три українські пластуни подорожували навколо світу

Чикаґо. — У найновішому числі журналу „Юнак" з січня 1970 р. опубліковано ілюстрований фотознімками репортаж пл. розвідника Андрія Филиповича з Чикаґо „Навколо світу у 85 днях". Автор репортажу, із 7-го Куреня УПЮ ім. полк. І. Чмоли, разом із пластунами-юнаками Данилом Григорчуком і Юрієм Струтинським, відбули в 1969 році кругосвітню мандрівку літаками різних країн, знайомлячись із життям різних народів, наскільки це можливо під час коротких відвідин. Вони побували в Ірляндії, Шотляндії, Англії, Парижі, в Швайцарії, Австрії, Італії, — в Римі оглядали Собор св. Софії та Український Католицький Університет, які їм дуже сподобались, як і інші об'єкти Вічного Міста. Потім пластуни відлетіли до Югославії, звідти до Греції, Єгипту, через Кипр до Ізраїлю, Афганістану, Індії й ін. країн у тій частині світу; врешті з Формози прибули до дуже замериканізованої Японії і на 85-ий день літак приземлився в Америці. „Переїхавши світ, я побачив багато культур, стилів життя і контрасти двох світів. — пише Андрій Филипович. — Я був щасливий, коли літак приземлився в ЗСА". Юнаки-туристи пролетіли понад 24 тисяч миль, спільно з групою з 25 студентів із школи св. Ігнатія в Чикаґо.

Поставмо тривкий пам'ятник українському солов'єві — О. Руснакові

Минає десять літ від смерти св. п. Ореста Руснака, найславнішого українського співака між двома світовими війнами.

Орест Руснак родився 27 липня 1895 року в селі Дубівцях на Буковині, де його батько був господарем дяком. Щоб скоро дати синові хліб у руки, батько вислав Ореста до дяківської школи в Чернівцях. Орест скінчив дяківську школу в 1909 році, але до дяківства повертатися не хотів. В той час українська учительська семінарія в Чернівцях мала найкращий хор, Орест мав гарний голос, і його прийнято до семінарії.

В семінарії Руснак занимається більше співом, як наукою. Вже тоді зроджується в нього бажання стати великим співаком. В 1914 р. вибухає війна і Руснак, покінчивши школу, відбуває австрійську і українську війну, бере участь в бою за Львів і вкінці, коли встоятись не було сили, опиняється в таборах інтернованих в Яблонному, в ЧСР. Приятелі Руснака помагають йому дістатися до консерваторії в Празі. 1924 року Руснак закінчив студії в консерваторії, і того самого року його анґажують до опери в Кеніґсберґу в Німеччині. Німецька критика прийняла прихильно виступи Руснака. Преса писала, що „цей молодий українець має Богом даний теноровий голос найсолодшої звукової принади".

У Кеніґсберґу Руснакова співацька зоря спалахнула ясним і чарівним світлом. На слудуючий рік Руснак їде до Італії для поглиблення студій. Повернувши з Італії, Руснак жениться з Єлисаветою Ґерлях, що була племінницею директора опери в Кеніґсберґу.

1926 року Руснак їде на Буковину відвідати свою рідню та дає концерт в залі Музичного Товариства в Чернівцях. 1927 року Руснак співав в опері в Штетині, в 1928 році поїхав в Україну і там дав кільканадцять концертів, які українці прийняли з одушевленням. Співака намовляли остати в Україні, але він бачив там гнітючу картину поневолення і з великим болем в серці вернувся до Австрії, хоч так бажав співати для земляків. В Австрії в Ґраці мистець став улюбленцем народу. 1931 р. співак знов їде на Буковину і дає один концерт в Нац. Театрі в Чернівцях і один у Львові. Повернувши до Австрії, руснак осідає опісля в Мюнхені, де його анґажує державна опера. Там співак завойовує своїм співом серця всіх так, як і у Ґрацу. В 1937 році Руснак дістав титул „камерного співака". Під час 2-ої світової війни Руснак відвідав маси українських збігців у Німеччині і своїм співом зогрівав їхні зболілі серця. Дав також концерти у Львові і Станиславові.

Після капітуляції Німеччини в зонах західних союзників почало організовуватися українське культурне життя, в якому наш мистець взяв живу участь, даючи концерти по таборах. Під час одного концерту співак дістав серцевого удару, після якого він вже ніколи не чувся вповні здоровим.

Хоч Руснак зробив цілу свою співацьку кар'єру на німецькій сцені, він завсіди уважав себе українським співаком і свій перший виступ на німецькій сцені зробив українською піснею. Українська пісня в його чудовому виконанні відкривала чужі серця і здобувала собі серед чужої спільноти належне їй місце. Навіть у часах расової нетерпимости гітлерівської Німеччини, внаслідок якої Руснак був примушений покинути мюнхенську оперу, у власному концерті літом 1937 року він неначе на злість партійно урядовій нетерпимості вставляє у свій репертуар українські пісні. 1956 року Руснак відвідав свою дочку Оксану в Торонті, в Канаді, і дав кілька концертів в більших місцях скупчення українців.

Послідній свій концерт дав співак у Ню Йорку, де він послідній раз співав свою улюблену пісню „Буковино моя мила" закінчуючи її словами „В Буковині мило жити, любо й умирати". Та не довелося мистцеві вмерти в Буковині. Хвороба прикувала його до ліжка, з якого він майже не вставав аж до смерти 23го січня 1960 року. Зі смертю О. Руснака українці втратили мистця, що вмів майстерно висловлювати велич людської душі.

Мистецька зірка О. Руснака засяла ясним світлом зараз після юого першої появи на сцені, і ніколи не гасла, а світила йому ясно ціле його життя, а коли не стало мистця, вона теж скотилася за небосклін.

Руснакова спроможність та уміння орудувати високими тонами з особливою динамікою властивою в свій час тільки Руснакові, від херувимського ледве чутного піяніссімо з легким переходом до повного блиску і свіжости божеського фортіссімо видержаного на предовгий віддих, це особливість Руснака, на повторення якої треба ждати цілі століття. Хоч О. Руснак жив цілий час в Німеччині й Австрії, він ніколи не набув чужого громадянства, а жив на паспорті Нансена.

30 рукописів та 36 світлин, зібраних товаришами та приятелями св. п. О. Руснака, та власні його спомини чекають на видавця.

Об'єднання Буковинських Українців в Америці взяло на себе обов'язок поставити тривалий пам'ятник О. Руснакові і видати зібраний матеріял. Об'єднання прохає всіх, хто бажає допомогти, щоб ця праця побачила світ, посилати свої пожертви на адресу:

Mr. Nicholas Schpetko
85-47 108th St.
Richmond Hill, N.Y. 11418

Загальні Збори Українського Міжкомбатантського Комітету в Чикаґо

Чикаґо, деколи неспокійне місто, але в наших комбатантсько-ветеранських колах від кількох літ панує спокійне співжиття. Завдяки кільком ветеранам (побр. Кашуба, Ґоляш і ін.) основано координаційне тіло тзв. Український Міжкомбатантський Комітет, в якому гуртуються всі місцеві українські комбат. Товариства, а саме: ОбВУА, УСС, СВУ, Українське Козацтво, Українське Вільне Козацтво, Братство І. Д. УНА, УПА і Карпатські Січовики. Всі т-ва під прапором Українського Міжкомбат. Комітету спільно влаштовують збори, сходини, апелі і свято Української Зброї.

17-го грудня 1969 р. відбулися Загальні Збори в присутності делеґатів ОбВУА, УСС, І. Д. УНА, СВУ, УПА, які відкрив голова У. М. Комітету побратим інж. С. Ґоляш і, привітавши присутніх, попросив вшанувати пам'ять померлих побратимів.

На предсідника Зборів вибрано делеґата УСС мґр-а Н. Рибака, а секретарем бувшого секретаря У. М. Комітету — п. О. Білинського.

Відчитаний протокол з попередніх Заг. Зборів прийнято без заміту. Звіти з діяльности здавали голова У.М.К., секретар, скарбник і організаційний референт, після чого заряджено дискусію над звітами.

На внесок сот. УСС інж. А. Артимовича уділено уступаючій Управі абсолюторію (одноголосно) і приступлено до вибору нової Управи. Побратим Зботанів пропонував перевибрати теперішню Управу, але голова побр. Ґоляш рішуче уступив з огляду на стан здоров'я, а побр. Білинський з огляду на студії, тому після дискусії вибрано нову Управу: Б. Кашуба — голова, Ст. Ґоляш — містоголова, Зботанів — секретар, Марчук — скарбник, Дахнівський — організаційний рефер. і Н. Рибак — пресовий референт.

На пропозицію С. Ґоляша ухвалено плян праці на 1970 рік.

Після внесків і побажань поладнано конфлікт між двома побратимами, а саме між головою І. Д. і членом ОбВУА.

Предсідник, закриваючи Збори, твердив, що „гаряче" Чикаґо може і вміє навіть на військовому полі вдержати дисципліну і діяти спокійно і згідливо на користь і славу традицій української зброї.

Прес реф. **Н. Рибак**

Ювілейна виставка Осередку Української Культури і Освіти в Вінніпеґу

В цьому році Осередок Української Культури і Освіти в Вінніпеґу (ОУКО) відзначає свій 25-літній ювілей, в сполуці з ювілеєм століття провінції Манітоби. Першим актом цього ювілею було улаштування Виставки музейних експонатів Осередку. По згоді з урядом Провінції Виставка улаштована в будинку Парламенту Манітоби, в круглій залі першого поверху. Урочисте відкриття Виставки відбулося в неділю 11 січня, в год. 2.30. Експонати були розміщені в 15 спеціяльних вітринах під склом. В них виставлені зразки історичного мистецького ткання, як килими, тканини, вишиті підризники й інші церковні покривала, стрічки, надзвичайно рідкісний козацький пояс, тканий сріблом, золотом, шовком слуцькими майстрами; пізніше й сучасне народне мистецтво, різьба, вишивання, одяги; такі зразки модерного мистецтва, як скульптура кн. Романа Ґалицького і ін., українські державні гроші, поштові значки, деякі державні реліквії, історичні мапи і інше. В трьох столах - вітринах старовинні книги, між ними „Ірмолой" з 1733 року. Все це було дуже мистецьки улаштовано старанням і працею комітету Виставки, який був покликаний Дирекцією ОУКО з таких осіб: проф. Я. Розумний — голова, пані М. Климків і панна В. Гриценко — члени, при фактичній і відданій допомозі пані Оксани Розумної, панни Зоряни Гриценко та панни Наді Костишин. При цьому треба ще додати, що чайне прийняття після відкриття Виставки було улаштовано жіночим кружком при ОУКО, в складі коло 15 молодих жінок, на чолі з п. Наталією Добровольською. Отже Виставка організована головно молодими силами, їх добровільною працею, осяяною любов'ю до свого рідного українського діла.

На призначений час до парляментарної залі прибуло коло 300 гостей. Сенатор Павло Юзик прилетів спеціяльно з Оттави. З почесних гостей були: Прем'єр Манітоби Е. Шрайєр, міністер культури Ф. Петурсон, директор Музею Манітоби „Людина й Природа" п. Дж. Герберт і співробітник Музею п. Приступа, екз. директор Комітету Українців Канади, д-р Я. Кальба, представник міста п. Кроло, діячі мистецтва й науки й ін.

Відкриття почалося вступним словом проф. Я. Розумного, члена комітету і заступника голови ОУКО, який привітав присутніх і пояснив ціль Виставки в двох мовах — англійській та українській. Він потім попросив сенатора П. Юзика, головуОУКО, щоб представив Прем'єра Манітоби і попросив до офіційного відкриття Виставки. Сенатор Юзик подав коротеньку історію Осередку і його досягнення та спинився на значенні Провінції Манітоби, як центрові українського поселення й розвитку української культури в Канаді, а тепер зразкові, завдяки урядові Ед. Шрайєра, державної організації різномовного й різно - національного громадянства для гармонійного співжиття. Похвалив при цьому прем'єра Шрайєра, що зумів створити свій кабінет з представників кількох національних груп Манітоби, і тим здійснив на практиці принцип дружнього різно-мовного й різно-культурного державного тіла. Потім попросив п. прем'єра до слова. Пан Шрайєр з першого слова приєднався до думок, висловлених п. Юзиком і ствердив, що дійсно настала пора, щоб забути про спробу переварювання різних національностей в одну пануючу національність, а навпаки — треба допомагати кожній національній групі жити своїм життям і культурою в загальній об'єднаній державній організації. Дав признання українцям Манітоби, в якій кожний десятий громадянин є українського походження, за їх вклад в розвиток добробуту Манітоби і її культуру. Закінчив своє слово по українськи, але зауважив, що йому не легко читати, і всеж досить доброю українською мовою жартовливо пояснив, що він не досить навчився по українськи, бо його професором був сенатор Юзик. Але потім, після вибуху сміхом цілої авдиторії, закінчив: „Виставка відкрита!"

Так почався перший день Виставки, яка тривала три тижні — до 31 січня.

Після відкриття почесні й звичайні гості перейшли до залі 254 на чайне прийняття, на якому обмінялися думками про оглянуті експонати та взагалі провели час в дружніх розмовах. Представники преси фотографували промовців і зібраних, інтерв'ювали, головно п. Прем'єра, і то не тільки з приводу Виставки, а й використовували нагоду для інших „пекучих" подій.

В. П.

Перша конференція Підгаєчан відбудеться у Клівленді, Огайо

Створений у листопаді 1969 року в Дітройті Ініціятивний Комітет Підгаєчан піднявся координувати працю подібних комітетів в інших містах ЗСА і Канади в напрямі Загального З'їзду Підгаєчан. Комітет очолив відомий громадський діяч інж. Василь Колодчин. На виданий комітетом заклик відгукнулося багато підгаєчан з різних місцевостей. Не диво, бо коло двох тисяч прибуло їх до ЗСА і Канади після другої світової війни. Місцевості зголошують свої комітети, інтелектуали пропонують співпрацю у виданні збірника „Підгаєччина", що має бути виданий після з'їзду. Інші пропонують писати історію своїх сіл, ще інші надсилають архівно-історичної вартости матеріяли. Між іншими Семен Кучма з Флориди надіслав оригінали протоколів, листів, анкет, закликів та знимки з часів будови Повітового Народного Дому в Підгайцях (1923-1927-1931 рр.). Розгорнена організаційна праця переходить компетенції Ініціятивного Комітету, отже виринає потреба створити комітет на широкій базі та з більшими компетенціями.

В суботу 21-го лютого 1970, о год. 3-ій по пол., в авдиторії церкви св. Иосафата, у Пармі (Клівленд), почнеться 1-ша Конференція Підгаєчан ЗСА і Канади. До участи в конференції запрошені підгаєчани з Міннеаполісу, Вінніпеґу, Чикаґо, Дітройту, Клівленду, Торонта, Боффало, Ню Йорку та з інших, менших міст, як також окремі особи, що могли б причинитися до успішної праці комітету. Завдання конференції: підсумувати дотеперішню організаційну роботу.

Ініціятивному комітетові бракує адрес тих підгаєчан, що повинні бути запрошені до участи в конференції. В місцевостях, де діють уже комітети, окремих осіб запрошують їхні комітети. Для того вони одержали потрібну кількість повідомлень. Хто бажає прибути на конференцію, і не був повідомлений про неї, нехай звернеться на нижче подану адресу по інформації.

Самозрозуміло, що багато підгаєчан із віддалених міст ЗСА і Канади відмовлять собі участи в конференції, щоб мати більше можливостей прибути на з'їзд, який правдоподібно відбудеться наприкінці літа 1970 р. Побажаним є, щоб вони надсилали заяви солідарности, привіти, матеріяли до збірника на адресу:

Адреса місця конференції:
St. Josafat Ukr. Cath. Church
5720 State Rd.
(cor. Snow St.)
Parma (Cleveland),
Ohio 44134
По інформації писати:
Mr. Wasyl Papiz
7409 Greenview
Ditroit, Mich. 48228

Загальні Збори Відділу УККА в Ню Бронсвіку плянують

Річні Загальні Збори Відділу УККА в Ню Бронсіку — Бавнд Бруку, Н. Дж., відбулися 25-го січня при участі 31 платників УНДатку та 7 Представників місцевих клітин українських організацій. Предсідником Зборів був інж. Ярослав Букачевський, секретарював Василь Оріховський.

Вибрано нову Управу Відділу УККА на чолі з Леонідом Харченком.

Учасники Зборів розглянули з увагою, серйозністю й щирістю три важні справи:

1. Обдумувано способи як більше активізувати членів нашої громади, та згуртувати всіх довкруги і в УККА. Намічено плян збірки Українського Національного Датку до УККА.

2. Рішено розгорнути широку збіркову акцію для інтенсивної допомоги нашим українцям в Югославії, які важко потерпіли внаслідок страхітливого землетрусу. Для ведення цієї акції допомоги вибрано окремий комітет.

3. Непокоїла всіх присутніх невідрадна, а то й трагічна ситуація, що витворилась в Українській Католицькій Церкві. Всі одностайно були тієї думки, що без єдности в Українській Католицькій Церкві, а що найважніше на її вершинах, серед ієрархії, марні всі наші зусилля, бо навіть найкращі осяги знівечаться. Нікому не можна розхитувати сили живучости тієї Церкви і розмінювати її на нову церковну мрячну і неукраїнську форму. Рішено настирливо прохати Централю УККА робити всі можливі заходи в напрямі наладнання справи єдности в Українській Католицькій Церкві, апелювати до Митрополита Сенишина, щоб і цей наш Владика вповні підтримав всі важні рішення, що їх винесли українські католицькі Владики на їхньому Соборі в Римі.

Василь Оріховський
секретар Зборів
Богдан Тарнавський
прес реф. Відділу УККА

Товариство Української Кооперації — ТУК на порозі 1970 року

В місяці вересні 1969 р. на оселі Робітничого Союзу „Верховина" кооператори відбули конференцію і рівночасно Загальні Збори ТУК. На цих Зборах сбрано до правління, крім кооператорів з наших краєвих централь, теж молодь з кооперативною практикою і з економічно-господарськими студіями на тутешньому терені.

Завідуючі органи тієї української ідеологічної кооперативної централі є репрезентовані Радою, яку очолює п. Омелян Плешкевич і Екзекутивою, яку очолює п. інж. Дмитро Григорчук. Осідком діяльности ТУК-у є Чикаго, де працює Екзекутива і головна Рада в співпраці з Ню Йорком, де перебувають члени Ради з діючим заступником голови п. інж. Романом Раковським.

Почавши свою діяльність по Загальних Зборах в жовтні 1969, ТУК подає до відома про головну чинність, скеровану для наладнання діловедення наших кооператив, як теж співпрацю з нашими центральними організаціями і урядовою надбудовою: Кооперативною Лігою, КЮНА і Федеральним Бюром. В цьому періоді діяльности, Екзекутива в присутності голови Ради відбула 6 засідань. Пан Роман Мицик, заступник голови, Екзекутиви, брав участь з рамени ТУК-у в нарадах СКВУ в Торонті при передачі урядування з Канади до ЗСА. Панове Григорчук (голова Екзекутиви), Ярослав Ганкевич (секретар Екзекутиви) і д-р Орест Попель (правний дорадник) відбули поїздку до кооперативи „Самопоміч" в Клівленді і у висліді кількакратних конференцій з Управою Кооперативи „Самопоміч" в Клівленді завершено остаточно купно при помочі кредитових кооператив Чикаго і Ню Йорку об'єкту 65 парцель. Все це було потрібне для дальшого росту і розвою кооперативи в Клівленді. В централі КЮНА в Медізон, Виск., відбуто 2 конференції з діючим заступником голови п. Грегором, і 2 в Чикаго в організаційних справах. ТУК є на дорозі зреалізувати при помочі КЮНА рекляму в українській мові і одержати різного роду забезпечення. Слідуючим етапом співпраці з урядовою надбудовою буде намічений виїзд голови КЮНА разом з головою Екзекутиви ТУК-у до Федерального Бюра у Вашингтоні.

В дальшій праці ТУК стремітиме до ідеї увійти у співпрацю в галузі господарського життя з усіми українськими центральними організаціями, установами, об'єднаннями і групами незалежно від їхніх політично-громадських, конфесійних та інших особливостей. Гасло ТУК-у є: Дружні і приязні відносини з усіми, для кого всенаціональна мета, служба українській визвольній справі є найдорожчим і провідним дороговказом їхнього існування.

Секретаріят ТУК
Ярослав Ганкевич
секретар Екзекутиви

Відвідини Е. Остапчук в УВАН у Вінніпегу

Перебуваючи на конференції КУК у Вінніпегу, як представниця КУК у Ванкувері пані Емілія Остапчук відвідала 30-го листопада м. р. Українську Вільну Академію Наук — УВАН у „Домі Науки". Гостю з Ванкуверу вітав в імені Історичної Секції УВАН д-р М. Марунчак. Пані Остапчук поділилася з приявними інформаціями про свої заходи в справі видання історії українського театру в Канаді, над якою працював її покійний чоловік. Зібрані матеріяли, а головно ілюстрації театральних ансамблів у Канаді, мають велике культурно-історичне значення, і треба б їх видати окремою книжкою. В дискусії, за чашкою кави, намічено плян видання цієї праці. Пані Остапчук оглянула архів, бібліотеку, музей і мистецьку галерію УВАН, пояснення до якої давала проф. Катерина Антонович.

Чудовий концерт хору „Дніпро" в Міннеаполісі, Мінн.

Український хор „Дніпро" в Міннеаполісі, Мінн. виступає не часто. 15-го листопада був річний концерт у гарній акустичній залі „Вентон Голл", під керівництвом диригента Миколи Бриня. Програма була широка й різноманітна.

Перша частина була виключно з 10-х пісень Леонтовича. Друга, камерна частина, складалась з трьох речей у виконанні відомої співачки Оксани Бринь: „Калина", муз. В. Грудина, „Квіт папороті", на слова Л. Забашти, муз. В. Верменича, „Вкраїно, матінка моя", муз. А. Кос-Анатольського. Потім було гарне тріо у складі О. Бринь (сопрано), Лідія Мікс (меццо) і Кіри Цареградської, які виконали „Червона Ружа", „Бузок" сл. Л. Забашти, муз. І. Шамо і „Незабутній вальс", муз. Кос-Анатольського. Бас-баритон Михайло Даниленко виконав „Ой, ти дівчино" муз. теж Кос-Анатольського, та арію „Князя Ігоря" з опери Бородіна. На кінці проспівано дует Одарки й Карася з оп. „Запорожець за Дунаєм" у виконанні О. Бринь та Мих. Даниленка.

Третя частина концерту мала чотири композиції Вас. Ступницького („Повій вітре", „Дрібен дощик іде", „Жила Улянка", „Садове яблучко'), „Ой, наїхали вози з України", обр. Д. Котка (сольо М. Даниленка), „Ставок заснув", муз Пфайля-Котка (сольо Кіри Цареградської), „Гей злітались орли" (на чоловічий хор), муз. К. Стеценка, і на останку три композиції Гр. Китастого: „Карпатські січовики", сл. Я. Славутича, „Як давно", сл. О. Підсухи (сольо О. Бринь) і „Вставай народе", сл. І. Багряного (сольо М. Даниленка). Жіночі голоси були в добрій формі, „на висоті", а чоловічий склад хору був трохи послаблений, але в цілому враження від концерту було якнайкраще і цілий концерт був виконаний на високому рівні.

Хор добре зіспіваний, вишколений, має добру дикцію, фразування, тонкі нюанси, без зайвого форсування звуку. Це все заслуга великої і наполегливої праці диригента.

Солісти хору: Мих. Даниленко, Оксана Бринь, Кіра Цареградська, Лідія Мікс співали прекрасно. А „тріо" мало найбільший успіх у слухачів, особливо „Незабутній вальс" (останній куплет був повторений „на біс"). Радував око і зовнішній вигляд тріо — стилеві сукні солісток.

О. Бринь не лише гарна співачка, але й добра артистка, вона вільно тримається на сцені, має гумор і відповідну міміку, як напр. у ролі Одарки в оп. „Запорожець за Дунаєм". Мих. Даниленко володіє сильним голосом, має добрі „верхи" і приємний тембр. Своїм „коронним номером" він вважає, я гадаю, повну драматизму арію в оп. „Князь Ігор".

З великим піднесенням проспівано „Вставай, народе!" Дуже приємно, що хор „Дніпро" освіжив репертуар.

До успіху концерту значною мірою спричинився чудовий акомпаніятор Річард Зґодава, знаний і в американському музичному світі.

Надзвичайно приємно, що хор росте і поповнюється свіжим молодняком, зокрема гарними молоденькими сопранами.

Хочеться привітати „Дніпро" з успішним початком концертового сезону і подякувати диригентові М. Бриневі і цілому ансамблеві за кілька хвилин справжньої естетичної насолоди...

Хто не був на цьому концерті — багато втратив!

Ол. Филипович

Що розповідав св. п. о. ігумен Шипітка ЧСВВ

19-го серпня 1969 р. помер у Львові св. п. о. Матей Шипітка ЧСВВ. За часів німецької окупації він був ігуменом в Погоні коло Станиславова. Покійний о. Матей Шипітка — це кол. старшина УГА, український патріот, опісля монах Василіянин, проповідник місіонар, та довголітній в'язень московських тюрем.

Замість квітів на могилу покійника сл. п. о. Матея Шипітки ЧСВВ бажаю помістити один незвичайний, але правдивий спомин.

В парафії З. коло Львова у березні 1935 р. відбувалася великопісна місія, яку вів о. М. Шипітка. В домі місцевого пароха була журба, бо дружина пароха лежала хвора на невилічиму недугу. Під час місії мусіла лежати в ліжку. Отець місіонар оповідав, що посідає силу, якої не розуміє, і з її допомогою говорить зі своєю померлою матір'ю. Та невідома духова сила, уділялася дуже виразно присутнім в церкві вірним, в час голошення проповідей о. М. Шипіткою ЧСВВ, приковувала слухачів до великої уваги та мовчанки. В час місії, церква була все переповнена, та місія в З. закінчилася великим моральним успіхом.

В лютому 1937 р. померла дружина о. пароха в З. В листопаді 1937 р. о. парох залишив З. та перенісся на Поділля, де був парохом у повітовому місті З. Минали літа, о. М. Ш. ЧСВВ та о. парох обмінювалися поздоровленнями з нагоди свят. о. М. Ш. ЧСВВ все згадував в письмах, що молиться за спокійну душу імості, яка померла в молодому віці, залишаючи четверо малих дітей.

В 1939 р. вибухла друга світова війна, що спричинила багато терпінь. В травні 1943 р. о. парох З. дістав від польської підпільної організації з Тернополя письменний засуд смерти, в якому сказано було, що як до тридцятьох днів не залишить міста З. то буде вбитий. Справу треба було трактувати поважно. По нараді з родиною о. парох міста З. виявив цю справу покійному Митрополитові Шептицькому, який наказав йому залишити З. призначаючи парафію П. під Львовом, як місце нової праці для о. пароха з З. Щоб остаточно закінчити справу перенесення, о. парох з З. при кінці серпня 1943 р. вибрався до родини під Львовом, щоб остаточно вирішити справу перенесення. Поїзд, яким їхав о. парох з З., заїхав вполудне на станцію Красне, де мав стояти півгодини. Був гарний осінній день. Пасажири проходжувалися по станції. Прибув на станцію поїзд зі Львова в напрямі Тернополя, з якого вийшов о. М. Шипітка. Побачивши на станції о. пароха з З., сказав до нього таке: „Отче, їду до Вас. Я говорив у сні з вашою померлою жінкою, і вона сказала переказати вам, щоб ви зараз втікали з З. і перенеслися до П. Слідувала коротка розмова. Поїзди від'їжджали. Без надуми о. М. Шипітка всів до поїзду на Львів, щоб чимскорше повернути до Погоні, а о. парох всів до поїзду на Тернопіль і ще того самого дня повернувся до З. До трьох днів він залишив З. та перенісся до П.

Тиждень пізніше в П. на терені повіту З. сталася така подія. В П. хтось вбив капітана СС Я.., який дуже знущався над нашими людьми. Німецька адміністрація приписала вбивство нашій організації. За два дні по вбивстві на терен повіту З. прибула зо Львова автами карна екзекуція Ев Есів. Почалися арештування наших визначних людей і вивози їх до тюрми у Львові. Перший на списку був о. парох З., якого не застали вже на місці. В місті З. виарештовано майже всю нашу інтелігенцію та багато інших людей в повіті. Деяких з них звільнено у Львові, деяких вивезли до Освенціма потім до Дахав в Німеччині, звідки з приходом американців кілька врятувало собі життя.

Якщо б не було знаку з того світу через посередництво незвичайної духової сили покійного о. Матея Шипітки, то не було б нині живого о. пароха з З., а його діти сироти без мами і батька були б залишилися без ніякої опіки на гірку долю під комуністичним ярмом.

о. Роман Ганас

ПОВІДОМЛЕННЯ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ ПРО ЗУАДК

До всіх Громадських Комітетів для переведення збірки пожертв на допомогу українцям в Югославії

Збірка одягів:

1) Встановити і подавати до загального відома збіркові пункти у Вашій місцевості (приміщення парохіяльних домів, народних домів і т. п.).

2) Визначити час приймання пожертв та встановити дижурних, які зможуть приймати грошеві пожертви на збіркові листи ЗУАДКомітету, як також реєструвати жертводавців одягових на окремих виказах.

3) При грошевих пожертвах на збіркові листи ЗУАДКомітету треба записувати адреси жертводавців потрібні для канцелярії ЗУАДК для виставки зворотніх посвідок.

4) При реєстрації жертводавців одягових треба вести реєстр в двох примірниках, один із них пересилати до канцелярії ЗУАДК для вможливлення збірного обліку одягових пожертв.

5) Зарядити основне сортування прийнятого одягу в такому порядку: а) верхній одяг (окремо жіночий, окремо чоловічий і діточий), б) спідній одяг (окремо чоловічий, жіночий і діточий), в) постіль та постільне білля, г) взуття (окремо чоловіче, жіноче і діточе); зовсім окремо відділити одяг для немовлят і дітей дошкільного віку.

6) Закупити пластикові мішки величини 30 на 36 інчів, які дістанете в кожному більшому харчовому склепі (пачка 6 штук коштує 43 центи).

7) Посортовані речі складати до окремих мішків згідно з повищими категоріями, зв'язувати металевим дротиком та прив'язати до кожного мішка картку, на якій буде позначено рід одягу та місцевість збіркового пункту.

8) Поінформувати людей, що будуть зайняті при пакованні одягу, що не можна вкладати до одягових мішків ніяких друків ні записок.

9) Після спакування одягу негайно повідомити Централю ЗУАДК про кількість спакованих мішків та місце, де вони знаходяться, на те, щоб можна було устійнити скоординовання транспорту до порту.

10) Відносно грошевих пожертв на збіркові листи ЗУАДК проситься по закінченню збірки висилати гроші враз зі завіреними Комітетом збірковими листами на адресу ЗУАДКомітету.

В разі потреби ближчих інформацій просимо звертатися на адресу ЗУАДКомітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 OLD YORK ROAD, PHILADELPHIA, PA. 19141

ЗАКЛИКАЮТЬ ДО ПОЖЕРТВ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

ЧСУ, СУА, Український Золотий Хрест, Сестрицтва обох українських Церков, Клюб Матерів при школі св. Івана Хрестителя, Українська Православна Громада, Братство св. Імени при українській католицькій Церкві, ООЧСУ, СУМА, ОДВУ, „Самопоміч", Організація Оборони Лемківщини та Українська Католицька Організація Молоді. Учасники наради погодились на тому, щоб акцію збірки грошевих фондів у Сиракюзах і околиці почати негайно і закінчити впродовж трьох тижнів. Кожна організація дістала збіркові листи, а зібрані в громаді фонди будуть разом переслані до Централі УККА. Листи жертводавців будуть окремо проголошені в українській пресі. Крім того, переводиться теж збірка одягу.

В акції допомоги українцям в Югославії бере участь уся зорганізована громада в Сиракюз і околиці.

НЮАРК — ЖЕРТВАМ ЗЕМЛЕТРУСУ У ЮГОСЛАВІЇ

Координаційний Осередок Суспільної Служби, який створено з ініціятиви Відділу УККА 18-го червня 1969 р. і членами якого є церковні та світські організації м. Нюарку й околиць, вирішив на засіданні 22 січня 1970 р. перевести допомогову акцію для потерпілих від землетрусу українців у Югославії.

На заклик пароха української католицької церкви є д-ра М. Гринчишина і настоятеля української православної парафії о. протопресв. А. Селепини вже в неділю 25 січня відбулися збірки грошей у цих двох церквах. Збірки відбулись і в неділю 1-го лютого.

Члени управи „Самопомочі" на засіданні 20 січня ц. р. склали 160 дол. Працівники банку „Тризуб" пожертвували 120 дол. Управа Координаційного Осередку Суспільної Служби звертається з гарячим закликом до українських професіоналістів, купців, підприємців і всього громадянства нашої округи щедро жертвувати на допомогу потерпілим братам в Югославії.

Уживаний у доброму стані одежу та взуття просимо приносити до приміщень при церквах.

За Управу Коорд. Осередку Суспільної Служби
Проф. Мих. Цяпка, голова
Мир. Чайківська, секретар

ПЛАСТУНКИ-„РУСАЛКИ" ЗІБРАЛИ 90 ДОЛЯРІВ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В ЮГОСЛАВІЇ

Клівленд, Ог. — Пластовий гурток „Русалки" 28-го Куреня ім. княгині Ольги, довідавшись із преси про стихійне нещастя, яке спіткало українців у районі Баня Луки, вирішив і вже вислав чистий прибуток із пластового базару на допомогу потерпілим. Чек на 90 дол. переказали Архиєпископові Гаврилові Букаткові в Югославії пласт. розвідниця Анa Фарін — скарбничка гуртка „Русалки". У листі до пластового журналу „Юнак", через який переслано чек до Югославії, між ін. сказано: „Просимо ласкаво долучити цю нашу скромну лепту до загально-пластової допомоги". Такий жест молоденьких пластунок із Клівленду напевно викличе зворушення серед української молоді в Югославії, як вияв не лише пластового обов'язку допомагати потерпілим, а й вияв єднання сердець дітей єдиного народу.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра **ТЕОДОСІЯ КОМАРИНСЬКОГО**
25.00 долярів складають
на потерпілих від землетрусу в Югославії.
Скорбній Родині складаємо щирі вислови співчуття.
Омелян **МУШКЕВИЧ**
Василь і Мирослава **ВИШИВАНІ**

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 3.

Т. Наболотня, Скокі	$ 10.00
д-р М. Іваницький, Лакпорт	7.00
В. Ковальчук, Ню Гейвен	7.00
М. Микітчак, Каледж Пойнт	7.00
д-р С. Омельський, Атенс	7.00
М. Гусар, Ню Йорк	4.00
Р. Вомпель, Філядельфія	3.20
А. Климишин, Лонг Айленд Ситі	3.00
Є. Кулик, Рочестер	3.00
І. Нагорняк, Дітройт	3.00
М. Романович, Голмдел	3.00
Н. Ярема, Норт Плейнфілд	3.00
М. Бабій, Дітройт	2.00
М. Бедзик, Парма	2.00
Д. Бережецький, Ню Гейвен	2.00
А. Бернадин, Джолієт	2.00
А. Білоус, Дітройт	2.00
І. Білоус, Дітройт	2.00
Д. Бортник, Маттапан	2.00
Бялий, Бронкс	2.00
І. Винник, Ню Йорк	2.00
Є. Власевич, Розелл	2.00
Д. Володюк, Ню Провіденс	2.00
Г. Гайдак, Тусон	2.00
І. Гайдукевич, Флинт	2.00
Гуменюк, Чикаго	2.00
В. Гібба, Ст. Пітерсбург	2.00
Ф. Гураль, Фічвілл	2.00
В. Дідошак, Рочестер	2.00
Дідик, Дітройт	2.00
П. Драган, Гемтремк	2.00
Г. Іванів, Джерзі Ситі	2.00
І. Іванюк, Балтімор	2.00
О. Зубик, Форд Ситі	2.00
Зураковський, Річмонд	2.00
Ю. Каличук, Бронкс	2.00
В. Кеоницький, Дітройт	2.00
Інж. В. Клос, Сіеттл	2.00
Кончило, Нюарк	2.00
С. Кравс, Сиракюз	2.00
Крат, Гіллсайд	2.00
Конса, Лейквуд	2.00
Кузь, Пассейк	2.00
Лагола, Толідо	2.00
О. Ліщинський, Чикаго	2.00
Ф. Матлай, Ню Йорк	2.00
М. Мельникович, Асторія	2.00
Мерещак, Гартфорд	2.00
Навроцький, Стетин Айленд	2.00
А. Овад, Чикаго	2.00
Д. Олексюк, Бріджпорт	2.00
М. Патинок, Іст Гевен	2.00
М. Попович, Таутон	2.00
П. Потапенко, Дітройт	2.00
Є. Репета, Дітройт	2.00
А. Рибчинський, Омага	2.00
А. Рисвік, Вормінстер	2.00
І. Рубльовський, Бруклин	2.00
С. Слободян, Філядельфія	2.00
Я. Сохоцький, Парма	2.00
Р. Стасів, Колюмбія	2.00
Т. Тренич, Філядельфія	2.00
Б. Ухач, Дітройт	2.00
Т. Федуняк, Линден	2.00
С. Федюк, Ню Йорк	2.00
Д. Фортуна, Елизабет	2.00
Ю. Шавалюк, Гакеттстави	2.00
В. Шалайко, Гемтремк	2.00
Т. Шевчук, Пассейк	2.00
С. Шопяк, Плейнс	2.00
М. Яцула, Рочестер	2.00
Р. Барняк, Асторія	1.00
С. Берегулька, Мелровс	1.00
І. Бровінський, Сінсінаті	1.00
Г. Венке, Нюарк	1.00
В. Веоблівський, Елкгарт	1.00
Р. Винник, Вапінгрес Фолс	1.00
В. Гавриляк, Патерсон	1.00
І. Демків, Ню Йорк	1.00
І. Дусаненко, Ню Йорк	1.00
Л. Казієвич, Дітройт	1.00
А. Кібюк, Вайтстови	1.00
В. Кравчук, Ірвінгтон	1.00
Ю. Куц, Філядельфія	1.00
В. Лаврів, Парма	1.00
И. Микетюк, Юніон	1.00
М. Мороз, Ню Йорк	1.00
В. Омельченко, Калістога	1.00
І. Патуляк, Джерзі Ситі	1.00
О. Попик, Джерзі Ситі	1.00
І. Савчин, Боеддок	1.00
В. Савчук, Гайд Парк	1.00
М. Сірман, Бавнд Брук	1.00
В. Стасишин, Гартфорд	1.00
І. Стець, Тускаравас	1.00
С. Строк, Клівленд	1.00
І. Урбан, Вотервліт	1.00
І. Пегельницький, Джерзі Ситі	1.00
І. Шостак, Чикаго	1.00
І. Швець, Джефферсон	0.50

ЛИСТА, Ч. 4.

М. Копач, Патерсон	$17.00
Укр. Хор „Дніпро", Клівленд	15.00
І. Поліщук, Нюарк	11.00
Ю. Корбило, Вудсайд	6.00
О. Братах, Ірвінгтон	5.00
Г. Зазуля, Ню Йорк	5.00
Заяць, Ірвінгтон	5.00
Н. Корчок, Деррі	5.00
Майка, Балтимор	5.00
М. Сухорський, Елизабет	5.00
И. Федак, Ню Гайд Парк	5.00
В. Юзьвак, Сімсбури	5.00
Телезин, Бронкс	4.00
Білоган, Іст Ориндж	3.00
Вербяна, Ірвінгтон	3.00
Галущак, Еспаноля	3.00
Линка, Вунсакет	3.00
д-р М. Лободяк, Мейсон Ситі	3.00
Манталяр, Крейстон	3.00
М. Троян, Вотертави	3.00
Холева, Гемтремк	3.00
Тарадайка, Перу	2.50
Н. Желем, Шарлерой	2.40
Данец, Нюарк	2.20
Р. Логуш, Тавн оф Мт. Роял	2.20
Архимандрит Святослав, Арнольд	2.00
М. Баланчук, Чикаго	2.00
Бедрій, Нюарк	2.00
Боковець, Гарфілд	2.00
М. Букач, Філядельфія	2.00
Бурдьо, Маскоджі	2.00
Винник, Джерзі Ситі	2.00
Вік, Дітройт	2.00
Глют, Джексон Гайтс	2.00
М. Демчина, Маямі	2.00
Доцяк, Гейверфорд	2.00
Дообний, Дітройт	2.00
Ю. Р. Сх, Гартфорд	2.00
д-р А. Жуковський, Стія	2.00
Захарчук, Строцбург	2.00
Кавта, Вотерфорд	2.00
Карпович, Ню Йорк	2.00
Кефор, Поукіпсі	2.00
Корженівський, Піттсвілл	2.00
О. Кофопей, Повтакет	2.00
І. Костів, Гарден	2.00
Котович, Торонто	2.00
Креховець, Ст. Луїс	2.00
Куз, Рочестер	2.00
Курілець, Гартфорд	2.00
Левенець, Ст. Пітербург	2.00
О. Е. Масле, Ель Торо	2.00
О. Макогін, Клівленд	2.00
о. І. Малащук, Алтуна	2.00
В. Матієв, Сомервіл	2.00
С. Медицький, Парма	2.00
Е. Мельник, Ню Йорк	2.00
д-р Я. Мігайчук, Парма	2.00
И. Міщук, Клівленд	2.00
І. Назар, Дергам	2.00
Л. Намака, Н. Гедлей	2.00
М. П. Отрок, Кренбурі	2.00
Г. Пенко, Чикаго	2.00
М. Перейма, Ля Саль	2.00
О. Перлович, Бруклин	2.00
Т. Подола, Парк Рідж	2.00
І. Попович, Бруклин	2.00
Л. Рудко, Клівленд	2.00
П. Сінковський, Бронкс	2.00
С. Слота, Вашингтон	2.00
А. Соколів, Гемтремк	2.00
М. Солодуха, Монтреаль	2.00
Т. Стадник, Найянтик	2.00
М. Стебельський, Чикаго	2.00
о. І. Ткачук, Ню Йорк	2.00
С. Фасоляк, Філядельфія	2.00
М. Хомин, Філядельфія	2.00
А. Хруняк, Сейлем	2.00
В. Чайка, Говкінс	2.00
В. Піньковський, Торонто	1.95
М. Белос, Клівленд	1.00
В. Бих, Бруклин	1.00
С. Верний, Вашингтон	1.00
Е. Гусак, Бронкс	1.00
В. Герич, Лонг Біч	1.00
А. Залевський, Вашінгерс Фолс	1.00
І. Карапінський, Гартфорд	1.00
С. Качмар, Нейпл	1.00
С. Ковальчик, Вест Нютон	1.00
Г. Куле, Вудсайд	1.00
Б. Остапюк, Маямі	1.00
В. Пазук, Картерет	1.00
П. Прибитківський, Торонто	1.00
Я. Романів, Гартфорд	1.00
І. Рудакевич, Чикаго	1.00
В. Туліцький, Філядельфія	1.00
Б. Федик, Розелл	1.00
В. Чорнодольський, Бронкс	1.00
Г. Школяр, Рослиндейл	1.00
В. Ничай, Чикаго	0.50

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА
бл. п.
РОМАНА КЛИМКОВИЧА
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
в суботу, 14-го лютого 1970 року
о год. 10-ій рано
у каплиці СВЯТОЇ ТРІЙЦІ
у КЕРГОНКСОНІ на СОЮЗІВЦІ
Просить Родину, Друзів і Знайомих про молитви за спокій душі Покійного
дружина **ОЛЬГА**

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра **ТЕОДОСІЯ КОМАРИНСЬКОГО**
складаємо 10.00 долярів
на Фонд Допомоги жертвам землетрусу в Баня Луці.
Емілія і Роман **ДОБЕРЧАК**

Вечір Володимира Винниченка в Чикаґо

В 1970 році минає 90 років від дня народження Володимира Винниченка голови першого українського революційного уряду доби Української Центральної Ради, співавтора історичних чотирьох Універсалів, першого голови Директорії Української Народньої Республіки й відомого письменника.

Комісія Української Вільної Академії Наук для вивчення й збереження спадщини Винниченка опрацьовує для видання найактуальніші твори Винниченка, які ще не були надруковані, а зокрема вибране з його „Щоденника". З недрукованих творів Винниченка є романи: „Поклади золота", „Вічний імператив", „Слово за тобою, Сталіне", „Лепрозорій" трактати про духову й матеріяльну реформу людства: „Щастя", „Листи до юнака", „Конкордизм", „Заповіт борцям" та ін. В архіві Винниченка зберігається багато листів до відомих громадських і політичних діячів українського відродження.

6-го грудня 1969 р. в Чикаґо відбувся вечір Володимира Винниченка, який влаштували ОДУМ та Український Публіцистично-Науковий Інститут.

Доповідь про Винниченка, його творчість та архів, який є в Америці, прочитав голова Об'єднання Українських Письменників на еміґрації та голова комісії для вивчення, збереження й видання спадщини Винниченка Григорій Костюк. Після доповіді присутні ставили питання. Як виходить з доповіді та цитат з „Щоденника" Винниченка, його не справедливо в нас відсувається в забуття за не зроблені ним гріхи й помилки. Плянується в скорому часі випуск Винниченка „Слово за тобою, Сталіне", а щоденник тепер опрацьовується до друку. Наразі збираються на те фонди. На видання творів Винниченка й вивчення його спадщини присутні дали чи задеклярували певні суми на ту ціль: по сто долярів: Василь Ростук, Микола Ляшенко, Степан Ууропась, Данило Завертайло, Микола Денисюк, Силвестер Мацкевич, Микола Шаблій, Богдан Ткачук. Володимир Котенко дав 50 дол. і пообіцяв кожного року на ту ціль давати таку ж суму. По 25 долярів дали чи задеклярували Петро Гула, Ярослав Василів і Григорій Лозинський. Степан Самбірський задеклярував не означену суму.

Для допомоги комісії при УВАН для збереження, вивчення і видання спадщини Вол. Винниченка вибрано ініціятивну комісію, до якої увійшли Данило Завертайло, Микола Ляшенко, Юрій Коломісць і Олексій Коновал.

О. К.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Ювілей заслуженого громадянина

17-го січня 1970 р в суботу відбулося відзначення 73-річчя з дня уродин та імени п. Василя Ломаґи, в залі т-ва „Дністер" при 119 Аве. А в Ню Йорку.

Василь Ломаґа

Родина, односельчани й приятелі прийшли чисельно, щоб віддати шану ювілятові п. Василеві Ломазі. Прийняття зачалося точно о годині 6-ій вечором, його відкрив односельчанин ювілята п. Василь Вишиваний.

П. Вишиваний привітав ювілята п. Василя Ломаґу й найближчу його родину. Відтак привітав п. Василь Вишиваний односельчан ювілята і всіх решту присутніх приятелів.

Ювілятові п. Василеві Ломазі, 14-го січня 1970 р. минуло точно 73 роки, пережив він добре і зле. Маючи 18 років, пішов в австрійську армію, боровся на італійськім і румунськім фронтах. По розвалі Австрії вступив до української армії на східніх землях України, але „встоятись не було сили". Попав до польської неволі до бриґідок у Львові, де страшна набідився, наголодувався, бо поляки знущались над українськими полоненими. Але всі ті терпіння видержав, і щасливо повернувся до свого села Ліщин.

В 1922 році виїхав до Америки до свого брата бл. п. Івана Ломаґи, до братової Анни і їх милих дітей. Морально і матеріяльно досить добре поводилось йому тільки завсіди тужив і до сьогодні тужить за своїм рідним краєм, за своєю родиною. Тільки трошки доробився, купив для своїх родичів добрий масток, і два рази їздив ще за Польщі до своєї родини, а як не стало грошей, вертав до Америки, щоб наново доробитись.

Пан Василь Ломаґа і Іван Бурбела занялись збіркою на будову читальні і в роках 1924 - 1926, зібрали 227 дол., які вислали до Ліщина. П. Василь Ломаґа, Іван Бурбела і Даниїл Сенкевич в 1935 і 1936 р. зробили дві забави, з яких зістало чистого зиску 460 дол., з котрих половину — 230 дол. вислав п. Василь Ломаґа на будову читальні в Ліщині, а других 230 дол. особисто довіз на читальню п. Даниїл Сенкевич.

Після другої світової війни, вже за СССР, ще два рази їздив п. Василь Ломаґа на відвідини до своїх рідних, щоб їх побачити особисто. Він щасливий, що був в своєму селі, у своїй хаті і у своїй церкві. Але велика зміна зайшла тепер на наших землях, тому з плачем та жалем залишив він все найдорожче і вернувся до Америки, щоб доживати старечого віку.

На прийнятті виступали з привітами, пп. Кучма Петро, франко Ломаґа, Навроцький Володимир, Сенкевич Даниїл, Олешко Олекса, Бурбела Іван й інші, котрі бажали Ювілятові многих літ прожити, а головно здоров'я. Всі заспівали „Многая літа".

На заклик тостмайстра п. Василя Вишиваного п. Іван Пригода зібрав від присутніх 45 дол., котрі розділено, на пресовий фонд „Свободи" 30 дол., а на радіо-програму оо. Василіян в Ню Йорку 15 дол., а крім цього п. Василь Вишиваний зложив 10 дол. на виготовлення кліші.

При кінці прийняття забрав слово Ювілят, висловив всім присутнім таку подяку: „Дорога уся моя родино і Ви, мої дорогі приятелі, я дуже радий і щасливий, що Ви мною не погордили і прийшли мене відвідати з нагоди моїх уродин та імянин, мене так гарно, та мило розрадили, що ми так дружно забавились, наговорились і провели так гарно час. За це я Вам усім, мої дорогі гості, сердечно дякую і усім Вам бажаю найщиріше, здоров'я, щастя і многих літ прожити.

„Христос Рождається", і заспіваймо усім „Многая літа!" —

Петро Німировський

Комітет Жіноцтва Клівленду на „Церкву в потребі"

На поклик заснованого з початком грудня м. р. Ініціятивного Комітету відбулися 12-го січня в Клівленді ширші сходини українського жіноцтва, як об'єднаного в уже існуючих організаціях, так і ніде ще не зорганізованого.

На сходинах вирішило жіноцтво створити окремий Комітет Жіноцтва з метою підтримати з усіх сил щирим серцем „Церкву в потребі", себто всі ті високі почини, що їх передбачливо та з користю для цілого українського народу задумав і в життя вводити почав Блаженніший наш Первоієрарх, Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий.

Прийнято за конечність обняти з місця і негайно сталий місячний патронат над „Церквою в потребі" у вигляді поголовного загального Комітету Жіноцтва Клівленду й околиць, який невеличкими, але постійними щомісячними, найменше 2-доляровими пожертвами (і більше) став би нашому Первоієрархові в допомогу.

Вирішено виготовити на цілий 1970 рік збіркові списки та роздати їх поодиноким збірщикам. Зібрані суми висилатиме Комітет при кінці кожного місяця прямо на руки Їх Блаженства Кардинала Йосифа Сліпого до Риму.

Вибрано таку Управу Комітету Жіноцтва Клівленду на „Церкву в потребі": — Михайлина Ставнича — голова і Любомира Мичковська — секретарка та чотири інші заступниці або вільні членки управи, крім того встановлено Перевірчу Комісію в особах: Володимира Кавка, Ореста Топорович і Емілія Завільська.

Новоутворену організацію українського жіноцтва зголошено заздалегідь як члена до Українських Злучених Організацій міста Клівленку на руки їхнього теперішнього голови проф. д-ра Михайла Папа.

Комітет звертається оцим до українського жіноцтва у З'єднаних Стейтах Америки та в Канаді з якнайгарячішим покликом: Приступити в усіх поодиноких місцевостях із більшим числом українського поселення, зокрема жіноцтва, до утворення за повищим прикладом і зразком подібних Комітетів для постійної щомісячної підтримки нашої „Церкви в потребі"!

Іван Радиславич

Братство св. Андрея Первозванного в Чикаґо працює

Чикаґо (Н. Н.) — Першу річницю свого заснування Братство святого Андрея Первозванного в Чикаґо відзначило оригінальною імпрезою, т. зв. Братським Днем 14 грудня 1969 р., коли гість з Торонта, Всесв. о. митрат Петро Хомин відслужив Святу Літургію в намірення Братства в Соборі св. Володимира. Дияконував о. Л. Куссий, співав церковний хор „Прометей". Багато вірних, в тому й члени Братства, приступили до св. Причастя.

По Службі Божій відбувся Братський Обід в приміщенні Українського Народного Союзу, в якому взяло участь 160 осіб, головно членів Братства та їх дружин. Імпрезу відкрив голова старшини д-р Андрій Гасцький, який представив діяльність Братства на протязі минулого року. Братчики брали участь у всіх починах Парафії св. Володимира і Ольги, а також в ряді громадських ініціятив: Свято-Андріївське Братство ініціювало успішну громадську акцію за патріярхат весною 1969 р. При Братстві існує видавництво, і тепер в друку дві книжки.

Господарем обіду був ред. Микола Денисюк, заст. голови, що вдало провадив цією товарисько - суспільною імпрезою. З головною промовою про ролю церковних братств в минулому та їх актуальність тепер виступив другий заст. голови д-р Василь Маркусь. Д-р Роман Смик промовляв про потребу розбудови патріяршого фонду. Він відчитав прізвища десятьох жертводавців з Чикаґо на цей фонд, що відгукнулися в останніх днях на потребу нашого Первоієрарха. Вони подарували по тисячу долярів кожний.

Крім багатьох привітів з рамени церковних організацій, виступив з теплим словом митрофорний протосрей Федір Білецький та представники Православного Братства св. Володимира. Говорили також присутні католицькі священики о. сов. Павло Джулинський та о. сов. Лютослав Куссий. Гість з Торонта о. митрат П. Хомин підніс надзвичайний факт активізації мирян в Українській Католицькій Церкві, прикладом чого є Братство святого Андрея та динамічна парафія Святих Володимира і Ольги в Чикаґо.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

ЧЕТВЕР, 12-го ЛЮТОГО 1970 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва УНДім — 316 Відд. 12 лютого ц. р. На порядку: є важні справи до вирішення та вибір делеґатів на 27 конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — Управа.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Лесі Українки — 171 Відд. о год. 6:30 веч. в УНДомі при 92-96 Фліт Стріт. На порядку нарад: вибір делеґатів і заступників на 27 конвенцію УНС. Проситься членів прибути на збори, вирівняти вкладки та допомогти урядовцям Відділу приєднати більше членів. — Марія Процик, предс., Стела Рась, секр.

СУБОТА, 14-го ЛЮТОГО 1970 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому, 140 Prospect Ave., Irvington, N. J. (Домівка Союзу Українок). На порядку: вибір делеґатів і заступників на 27 конвенцію УНС. На зборах проситься вплачувати членські вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Ю. Варанюк, фін. секр., Марія Герус, кас.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори 19-го Відд. УНС ім. Д. Галичина о год. 2-ій по пол. в канцелярії голови Відділу д-ра Р. Олесницького, 77 Ст. Марк'с Плейс. Тому, що 19 Відділ не мав на день 10-го січня ц. р. потрібного числа повноправних членів до вибору делеґата на 27 конвенцію УНС — в цій справі є скликані збори. На порядку нарад: 1. Вибір делеґата на 27 конвенцію УНС. 2. Плян праці 19 Відд. на 1970 рік. 3. Дискусія і побажання членів до Конвенції. Проситься чл. взяти участь. — Р. Олесницький, гол., Р. С. Голіят, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го ЛЮТОГО 1970 р.

ELMIRA, N.Y. Місячні збори 271 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Нар. Клюбі, Елмайра Гайц. На річних зборах перевибрано попередню управу, а саме. А. Теплюх, гол., Й. Вільський, заст., П. Німець, кас., І. Чопко, секр., В. Костів, заст. Контр. Комісія: М. Гринків, М. Довжицький, С. Шевчук. — Управа.

ЧИКАҐО, Ілл. Річні загальні збори Т-ва Д. Вітовського — 301 Відд. о год. 12 дня при 2250 В. Кортез вул. Присутність чл. обов'язкова. В разі неприсутности Статутом передбаченої кількости членів, збори відбудуться на годину пізніше. По загальних зборах будуть місячні, на яких буде вибір делеґата на 27 конвенцію УНС. — В. Іващук, гол., П. Врублівський, секр.

НЕДІЛЯ, 22-го ЛЮТОГО 1970 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в Українській Централі, 240 Hope Ave. На зборах будуть важні справи. Проситься чл. обов'язково прибути. — Управа.

НЕДІЛЯ, 1-го БЕРЕЗНЯ 1970 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Річні загальні збори Т-ва Львів — 346 Відд. точно о 2-ій год. по пол. в приміщенні Спортового Клюбу Львів, 2255 В. 14-та вул. (Укр.-Амер. Центер), зі звичайним порядком нарад. Після загальних зборів відбудуться місячні, на яких вибрані будуть делеґати на 27 конвенцію УНС. Присутність чл. обов'язкова. Я. Кльований, гол., А. Вовк, касир, Р. Чучкевич, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. На місячних зборах 304-го Відд., що відбулися 1 лютого ц. р. вибрано таку Управу на 1970 рік: Р. Конотопський, гол., Ів. Грицковян, кас., М. Гнатик, секр., Марія І. Гнатик, заст. секр., Делеґати на 27 конвенцію УНС: М. Гнатик, М. Завіський, їх заступники: Марія Ірина Гнатик, С. Кома. — Управа.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. На місячних зборах Т-ва „Поступовий Клюб" 70 Відд., що відбулися 1 лютого ц. р., вибрано таку Управу на 1970 рік: М. Шеремета, предс., П. Тхір, заст., М. Жук, секр. і касир, П. Костік, заст. Контрольна Комісія: К. Северин, гол., А. Кедринський і А. Бук — члени. Збори Відділу відбуватимуться в першу середу по 10-ій що місяця. — Управа.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ СТЕЦОК, членка УНСоюзу Відд. 203 Т-ва Дніпро в Бронксі, Н. Й., померла на 49 р. ж. Стала членкою УНС в 1954 р. Полишила в смутку мужа Олексу, дітей: Ірену — замужню, Анастазію, Стефанію. Похорон відбувся 13 грудня 1969 р. на укр. цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Жук, секр.

ЯКІВ ПРИТИКА, член УНС Відд. 327 Т-ва Запор. Січ в Гемпстеді, Н. Й., помер 31 січня 1970 р. на 87 р. ж. Народився в с. Деговні, пов. Рогатин, Україна, став членом УНС в 1907 р. Полишив у смутку 5 дітей: Лілю, Михайла, Ольгу, Василя, Маріянну, 8 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 2 лютого 1970 р. на цвинтарі Грінфілд в Гемпстед, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

СТЕФАН ХОМ'ЯК, довголітній член УНС Відд. 146 Т-ва І. Франка в Дітройті, Міш., помер 19 січня 1970 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Сериниця, повіт Бібрка, Україна. Полишив у смутку дружину Агафію, синів: Миколу, Михайла, дочку Марію — замужню, 3 внуків. Похорон відбувся 24 січня 1970 р. з укр. кат. церкви Непор. Зачаття в Гемтрамку, на цвинтар Mt. Olivet в Дітройті.

Вічна Йому Пам'ять!

Г. Корбяк, секр.

ІВАН КУДЛА, член УНСоюзу Відд. 94 Т-ва М. Шашкевича в Гамтрамку, Міш., помер 12 січня 1970 р. на 70 р. ж. Нар. в Станиславові, Україна, і став членом УНСоюзу в 1949 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 дочки, сина і 9 внуків. Похорон відбувся 15 січня 1970 року на цвинтарі White Chapel, Troy, Mich.

Вічна Йому Пам'ять!

Люба Баско, секр.

СТЕПАН БОБИК, член УНС Відд. 63 Б-ва св. Михаїла у Філядельфії, Па., помер 16 січня 1970 р. на 76 р. ж. Нар. в Україні, і став членом УНСоюзу в 1917 р. Полишив у смутку дружину Марію і 7 дітей. Похорон відбувся 20 січня 1970 р. на цвинтарі Holy Sepulchre в Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

ТАРЗАН, Ч. 6319. Всі знахурі заснули твердим сном

CHIEF MEDU'S SLEEP-JUICE, SERVED THE THIRSTY WITCH DOCTORS, KNOCKS THE TROUBLE-MAKING 'OBIA' MEN OUT-- FOR CAPTAIN WILDCAT'S NAVAJO TEST.
TEN, TARZAN! NOW WE CAN OPERATE!
FIRST - TIE EACH 'OBIA' MAN'S ANKLES TOGETHER...
THEN, STRIP OFF THEIR 'OBIA' MASKS AND VOODOO COSTUMES!
NOW WE'LL SEE WHAT WITCH DOCTORS REALLY LOOK LIKE.

Напій вождя Меду, поданий спрагненим знахурам, збив з ніг сварливих мужів „обія", згідно з досвідом сотника навахів Дикого Кота.

Десять, Тарзане! Тепер можемо діяти!

Насамперед — зв'яжи кожному чоловікові „обія" ноги в кісточках!

Після того стягни з них їх маски „обія" і одяги чаклунів!

Тепер побачимо, як насправді виглядають знахурі!